

Eedi Lelov ja Reelika Rüütli on maakonna parimad haridustöötajad

Pärnumaa omavalitsuste liit tunnustas maakonna parimaid haridustöötajaid. Pärnumaa aasta põhikooli aineõpetaja tiitli sai Sindi gümnaasiumi bioloogia-õpetaja Eedi Lelov ja Pärnumaa aasta noorsootöötajaks nimetati Sauga avatud noortekeskuse endine juhataja Reelika Rüütli.

Eedi Lelov on õpetaja, kes paneb loodust kuulama ja märkama. Ta töötab Sindi gümnaasiumis põhikooli ja gümnaasiumi bioloogiaõpetajana ning on Eesti bioloogiaõpetajate ühingu toimekas liige. Möödunud aastal nimetati ta Eesti ornitoloogiaühingu auliikmeks. Tema pühendumus ja armastus looduse vastu paistavad silma nii klassiruumis kui ka sellest väljaspool.

Bioloogiaklassi, mille ukse kohal troonivad põdrasarved, tunnevad kõik Sindi gümnaasiumi õpilased. Eedi Lelov uuendab pidevalt klassis rippuvat teaduslina, mis tutvustab muuhulgas õpilaste uurimistöid ja loodusprojekte. Õpilased osalevad tema juhendamisel loodusmatkadel, projektipäevadel ja aruteludes. Populaarsed on ka Moosiminutid, kus looduse tundmine põimub igapäevaeluga.

Õpetaja Eedi loengud ei piirdu vaid klassiseintega – looduse vaatamine, kuulamine ja mõtestamine käib sageli õues. Ta viib igal aastal õpilasi Kõrsa rabasse matkale, kus räägib lugusid taimedest, lindudest ja loomadest. Möödunud aastal korraldas ta reisi Tartu ülikooli loodusmuuseumisse ja Järvemuuseumisse. Õpetaja Eedi Lelov teeb tihedat koostööd

kolleegidega. Tema algatusel toimub sügiseti kogu kooli hõlmav looduspäev, kus ka teised õpetajad viivad läbi loodusainetega seotud töötubasid. Ta on nõudlik, aga sõbralik ja õiglane õpetaja. Tema töömeetodid arendavad õpilaste kriitilist ja loovat mõtlemist, oskust leida seoseid ja analüüsida infot. Ta suunab noori koostama referaate ja kasutab neid algatamaks arutelusid, toetades sellega nii õpilaste suulist kui ka kirjalikku eneseväljendust. Igal aastal juhendab ta 8. klassi õpilaste uurimis- või praktilisi aastatöid. Ta kaasab õpilasi ka töötubade ja matkade korraldamisel, arendades nende ettevõtlikkust, vastutustunnet ja loovat lähenemist. Eedi Lelov on õpetaja, kelle töö inspireerib, kaasab ja paneb loodust armastama.

Reelika Rüütli on valdkonna pühendunud eestvedaja, kelle jaoks noorsootöö ei ole pelgalt amet, vaid kutsumus, eluviis ja missioon. Tema järjepidev ja mitmekülgne panus noorte heaks on toonud olulisi arenguid nii kohalikul kui ka maakondlikul, riiklikul ja rahvusvahelisel tasandil. Ta on Eesti avatud noortekeskuste ühenduse juhataise aktiivne liige. Aastate jooksul on Reelika Rüütli kujunenud noorsootöö valdkonna eestkõnelejaks ja kvaliteediloojaks. Tema kogemuste pagas hõlmab nii kooli noorsootööd, tööd avatud noortekeskuses kui ka vabatahtlikku panustamist.

Reelika Rüütli juhtis seitse aastat Sauga avatud noortekeskust, mille arendamine on olnud tema südameasi. 2020. aastal pälvis Sauga noortekeskus üle-eestilisel konkursil aasta noortekeskuse tiitli. Praeguseks on see üks Pärnumaa külastatavamaid noortekeskusi, eriti teismeliste hulgas, keda on keerulisem kaasata.

Viimase aasta jooksul on Reelika

Eedi Lelov.

Foto: Piia Salundi

Reelika Rüütli.

Foto: Haide Rannakivi

Rüütli eestvedamisel ja koostöös Tori vallaga ellu viidud mitmeid uuenduslikke algatusi nagu Tori valla noortepäev ja õpilasesinduste inspiratsioonipäevad, mis on andnud noortele rohkem võimalusi osaleda, kaasa rääkida ja kogukonnatunnet kasvatada. Tema toetusel loodi ka taskuhäälina „Noorte hääl“, kus noored käsitlevad ühiskonnas olulisi teemasid, jagavad kogemusi ja arendavad eneseväljendust.

Reelika Rüütli on tugev koostööpartner teistele noorsootöötajatele – tema algatusel on loodud MTÜ Pärnumaa Noorsootöö Ühing, mis ühendab maakonna noorsootöötajaid ja huvijuhte. Koostöös Pärnumaa omavalitsuste liiduga korraldatakse arenduspäevi ja koolitusi, et toetada valdkonna ühist visiooni ja arengut. Kogenud mentorina on ta toetanud

mitmete kolleegide professionaalset kasvu ning seisab noorsootöötajate tööttingimuste, tunnustamise ja kutsealase arengu eest. Hiljuti omandas ta noorsootööjuhi kutse kõrgeima taseme. 2024. aastal tunnustas Tori vald Reelika Rüütli aasta noorsoo- valdkonna tegija tiitliga.

Allikas:
Pärnumaa omavalitsuste liit

Tori vallavolikogusse kandideerijad

Valimisringkond nr 1:
Tori vald

Valimisliit Terve Koduvald

101 PRIIT RUUT
102 SIGNE RÕNGAS
103 MARKO ŠORIN
104 KANDELA ÕUN
105 TÕNU SEPIK
106 IVIKA USLOV
107 ERKI UUDIKAS
108 KARIN UIBO
109 ENN KUSLAP
110 ANNIKA RADSIN
111 MARGIT LOTT
112 KATRIN HANSUMÄE
113 VIJU TAMLA
114 MARET KOMMER
115 KRISTJAN ÕUNPUU
116 RAIGO LIITMAA

Eesti Rahvuslased ja Konservatiivid

117 SIIRI RAE
118 TOOMAS TOIMETA

119 ANNELY SAIK
120 ALLAN KANNEL
121 MARIKA MÄNNIK
122 JÜRI BÄÄRS

Eesti Keskerakond

123 JÜRJO NIIDUMAA
124 ANTS LOPSIK
125 ANNA ROUGIJAINEN
126 HARRI AAS
127 RONNELLA ABINSKOVA
128 ARTJOM IVANOV
129 RAUL TONNA
130 NIKOLAI VASSILENKO

EKRE – Eesti Konservatiivne Rahvaerakond

131 MIHKEL KALAMEES
132 ANTS OJASOO
133 KÄDE KALAMEES
134 JAANUS KAKKO
135 PEETER TALTS
136 ANDRES LIPPMÄE
137 AARE NÕMMIK
138 ANNIKA KODASMA

139 AIVAR SURVA
140 HELI NOOT-LEMPU
141 VIRGO JÜRGENS
142 KALEV RATTASEP
143 AITA MÜÜRSEPP
144 VILLU KULL
145 INGRID OJA
146 AARE PAHK
147 EDA VALDAS
148 RAIKO ROTAR
149 ÜLLAR MERISTE
150 IGOR NIKOLAJEV
151 KAIDO KÕIV

Eesti Reformierakond

152 JAAN STOLTS
153 ANDRES MÕIS
154 HAINI TAMMEOKS
155 OLIVER PROKOPOVITŠ
156 MEELIS ANNUSVER

Valimisliit Koduvald

157 JANA MALÕH
158 JÜRI PUUST
159 KAIRE KANGUR

160 KALEV KIISK
161 MAIE PÖDER
162 MART RUUMET
163 RIHO RAIESMAA
164 TOOMAS KANDIMA
165 ANDRES ANDREKSON
166 ARGO JUSKE
167 ENEKEN UUDRE
168 GERLI METS
169 GÜLLI KAUNISSAAR
170 HARDO MITT
171 JANE LUMIJÕE
172 JUTA PERTEL
173 KAIT KOSENKRANIUS
174 KATRIN TIIMANN
175 KÄTLY JÜRIMÄE
176 KÜLLIKE ALTENBERG
177 MARKKO VIRKUS
178 MARWIN JOSEPH VIRKUS
179 OSKAR TOMINGA
180 PRIIT KASK
181 SIJA JUNSON
182 TIIA SAAR
183 TRIIN SOHLU
184 TÕNU ENDREKSON

KOOS organisatsioon osutab suveräänsusele
185 ANDREI FJODOROV

ISAMAA Erakond

186 LAURI LUUR
187 RAIMO KOGER
188 VILJA ALAMAA
189 RAIGO PAULBERG
190 GERLI KANGUR
191 ANTI KUUSK
192 ANNELI UUSTALU
193 KALLE HANSEN
194 TAAVI REIMETS
195 TOOMAS KUUDA

Erakond Parempoolsed

196 KIRSI JOHANNA KOISTINEN

Üksikkandidaadid

197 HILLAR KOHV

Loe valimiste infot lk 3–5.

VOLIKOGU ISTUNGIL

18. septembril

1. Võeti vastu Tori valla arengukava aastani 2030 ja eelarvestrateegia 2026-2029.
2. Võeti vastu Tori valla 2025. aasta 1. lisaeelarve.
3. Kiideti heaks arengustrateegia „Pärnumaa 2035+“ seire ja tegevuskava 2024-2028 muudatused.
4. Kehtestati maamaksumäär, maamaksu tõusu piirmäär ja kodualuse maa maksusoodustused 2026. aastaks.
5. Muudeti Tori vallavolikogu 18.02.2021 määrust nr 140 „Tori valla restaureerimistoe määramise kord“.
6. Võeti vastu määrus „Eesti Vabariigi haridusseadusest tulenevate ülesannete delegeerimine“.
7. Otsustati võõrandada elektroonilisel enampakkumisel Tori vallale kuuluv korterimand Pulli külas Jõekääru tee 1-4 alghinnaga 21 000 eurot.
8. Otsustati võõrandada elektroonilisel enampakkumisel Tori vallale kuuluv korterimand Sindis Pärnu mnt 62a-3 alghinnaga 29 200 eurot.
9. Otsustati võõrandada elektroonilisel enampakkumisel Tori vallale kuuluvad Eametsa külas asuvad kinnistud: Niida tee 21 alghinnaga 28 440 eurot, Kukeküla tee 6 alghinnaga 24 984 eurot, Naaritsa tee 7 alghinnaga 46 000 eurot.
10. Kinnitati 2025. aasta Tori vallavolikogu valimiste läbiviimiseks Tori valla jaoskonnakomisjonide esimehed, liikmed ja asendusliikmed.
11. Informatsioon: ülevaade Tori põhikooli, Tammiste algkool-kogukonnakeskuse ja Sindi muusikakooli ehitustöödest.

Volikogu istungite protokollide ja vastuvõetud õigusaktidega saab tutvuda valla kodulehel www.torivald.ee.

MTÜ Pärnu Lahe Partnerluskogu avab taotlusvoorud LEADER projektitaotluste vastuvõtmiseks

MTÜ Pärnu Lahe Partnerluskogu avab taotlusvoorud LEADER projektitaotluste vastuvõtmiseks.

Taotlusi võetakse vastu Tori valla (haldusreformieelne Sauga valla territoorium), MTÜ-delt, sihtasutustelt, kohalikest omavalitsustelt, mikroettevõtjatelt.

Meede 1. Ettevõtluse arendamine ja mitmekesistamine

Taotluste vastuvõtt 6.10. kell 8 kuni 10.10. kell 16, taotlejateks tegevuspiirkonnas tegutsevad mikroettevõtjad. Hindamise tähtaeg tegevusrühmas on 25.11.2025.

Meede 2. Aktiivne kogukond

Taotluste vastuvõtt 3.11. kell 8 kuni 7.11. kell 16, taotlejateks tegevuspiirkonnas tegutsevad MTÜ-d, sihtasutused ja kohalikud omavalitsused, kohalik tegevusrühm. Hindamise tähtaeg tegevusrühmas on 23.12.2025.

Meede 3. Romantilise Rannatee ühistegevus ja turundus

Taotluste vastuvõtt 3.11. kell 8 kuni 7.11. kell 16, taotlejateks tegevuspiirkonnas tegutsevad MTÜ-d, sihtasutused, ettevõtjad ja kohalikud omavalitsused, kohalik tegevusrühm. Hindamise tähtaeg tegevusrühmas on 23.12.2025.

Meede 5. Sotsiaalvaldkonna arendamine

Taotluste vastuvõtt 24.11. kell 8 kuni 28.11. kella 00, taotlejateks tegevuspiirkonnas tegutsevad MTÜ-d, sihtasutused, ettevõtjad ja kohalikud omavalitsused, kohalik tegevusrühm. Hindamise tähtaeg tegevusrühmas on 19.01.2026.

Taotleja peab vastama LEADER-meetme määruse tingimustele ning esitama nõutavad dokumendid ja projektitaotluse hindamiseks vajaliku lisainfo vastavalt LEADER-meetme määruse ja kohaliku tegevusrühma nõuetele.

Täpsem info www.plp.ee. Taotluste vastuvõtt toimub ainult PRIA e-keskkonnas. Konsultatsiooni aja palume eelnevalt kokku leppida tel 433 1053 või e-posti teel info@plp.ee.

Taotluste vastuvõtmise ajal konsultatsioone ei toimu.

TORI VALLAVALITSUS

Telefon: 445 1881

E-post: tori@torivald.ee

Koduleht: www.torivald.ee

Uudisteportaal: uudised.torivald.ee

VALLAVALITSUSE ISTUNGITEL

6. augustil – 27. augustil

1. Kinnitati riigihanke „Toiduai- nete ostmise Tori valla haridus- asutustele“ tulemused. Otsustati sõlmida raamlepingud tähtajaga kuni 31.07.2026 järgmiste pak- kujatega:
 - osa 1 (liha ja lihatooted) osa- ühing Roverto;
 - osa 2 (kala ja kalatooted) akt- siaselts Kaupmees & Ko;
 - osa 3 (puu-, köögi- ja juurvil- jad) osäühing Horeca Service;
 - osa 4 (munad) aktsiaselts Kaupmees & Ko;
 - osa 5 (mitmesugused toiduai- ned) osäühing Roverto.
2. Tunnistati riigihanke „Tammiste algkool-kogukonnakeskuse ehi- tustööde omanikujärelevalve“ edukas ühispakkuja Projekti- büroo Järelevalve OÜ / Projekti- büroo OÜ kvalifitseerimise tingi- mustele vastavaks.
3. Tunnistati riigihankes „Sindi tee- nindusmaja osaline rekonstruee- rimine huvikooliks“ esitatud kaks pakumust vastavaks. Edukaks tunnistati osäühingu Termokar pakumust maksumusega 199 658,06 eurot (lisandub käibe- maks). Pakkuja vastas kvalifitse- rimistingimustele ning temaga otsustati sõlmida leping tähtajaga 30.01.2026.
4. Riigihankes „Sindi Raekoja sis- ustuse ostmise ja paigaldamine“ tunnistati vastavaks:
 - osa 1 (kontorimööbel) viis esi- tatud pakumust;
 - osa 3 (kardinad) üks esitatud pakumust.
 Kõik hanke osale 2 (erimööbel ja köögitehnika) esitatud kuus pak- kumust lükati tagasi, kuna need ei vastanud hanke tingimustele või esines pakumuses puudu- jääke. Tunnistati edukaks järgmised pakumused:
 - osa 1 – aktsiaseltsi Standard pakumust maksumusega 84 424,00 eurot (lisandub km);
 - osa 3 – osäühingu Aastakäik pakumust maksumusega 5811,28 eurot (lisandub km).
 Otsustati sõlmida edukate pak- kujatega lepingud.
5. Otsustati korraldada riigihange „Sindi raekoja erimööbli soeta- mine“.
6. Tunnistati riigihankes „Tammis- te algkool-kogukonnakeskuse ehitustööd“ esitatud lõplikest pakumustest vastavaks kolm pakumust. Edukaks tunnis- tati osäühingu Nordlin Ehitus pakumust maksumusega 7 042 829,73 eurot (lisandub km).
7. Tunnistati riigihankes „IT-sead- mete hankimine tasemetööde ja põhikooli e-eksamite läbi- viimiseks (2)“ vastavaks üks pakumust. Edukaks tunnistati osäühingu Digistep pakumust maksumusega 76 210,50 eurot (lisandub km). Otsustati sõlmida pakkujaga leping.
8. Tunnistati väikehankes „Tah- velarvutite rentimine“ vastavaks kõik viis esitatud pakumust. Edukaks tunnistati osäühingu Digistep pakumust maksumu- sega 17 388 eurot (lisandub km).
9. Tunnistati riigihankes „Selja asu- la teekatete taastusremont“ kõik

neli esitatud pakumust vasta- vaks. Edukaks tunnistati osa- ühingu Altos Teed esitatud pak- kumust maksumusega 62 626,15 eurot (lisandub km). Otsustati sõlmida pakkujaga leping.

10. Otsustati korraldada riigihange „Tori valla avalike teenuste aren- damine (3)“.

11. Otsustati anda avalikul suulisel enampakkumisel kasutusse Sindi linnas Jaama tn 1 hoone II korru- sel asuvad ruumid.

12. Otsustati võõrandada elektrooni- lisel enampakkumisel Tori vallale kuuluv Geminox GXP 300/330 õlikatel koos Riello põletiga ja nelja plastist PE kütusemahutiga.

13. Otsustati algatada peremehetu ehitise hõivamise menetlus ning võtta peremehetu ehitistena arve- le Tori vallas Urge külas reformi- mata Urge tee 12a katastriüksusel 80901:001:0554 asuv katlamaja.

14. Jäeti rahuldamata ühe isiku esita- tud vaie.

15. Kinnitati kahe 2025. a hajaasus- tuse programmist rahastatud projekti aruanne ja otsustati toe- tus välja maksta.

16. Kinnitati kolme korteriühistute toetust saanud projekti aruanne ja otsustati toetus välja maksta.

17. Kinnitati ühe restaureerimistoe- tust saanud projekti aruanne ja otsustati toetus välja maksta.

18. Nõustuti Murru külas Kure ka- tastroiüksuse ning Sauga alevikus Selja tee 13 ja Selja tee 15 katast- riüksuste jagamisega.

19. Nõustuti Kilksama ja Tammis- te külas asuvate katastriüksuste jagamisega vastavalt Rail Baltic raudtee põhiprojekti krundijao- tuskavale.

20. Võeti vastu Nurme külas Va- na-Tallinna mnt 37 kinnistu detai- lplaneering.

21. Anti projekteerimistingimused:

- Eametsa külas Rõõmumaa kin- nistule elektriliitumise rajami- seks;

- Eametsa külas Jaanilille tee 4 kinnistule 0,4 kV maakaabli ja liitumiskilbi paigaldamiseks;

- Eametsa külas Sügislille tee 13 kinnistule elamu ehitamiseks;

- Eametsa külas Naaritsa tee 12 kinnistul oleva elamu laienda- miseks ja hoonestusala suuren- damiseks;

- Tammiste külas Kastani põik 4 kinnistule elamu ehitamiseks.

22. Anti ehitusluba:

- Are alevikus Pärnu mnt 1a kin- nistule elamu ehitamiseks;

- Oore külas Mäeltmardi kinnis- tule puurkaevu rajamiseks;

- Tammiste külas Kellukese põik 12 kinnistul asuva üksiklamu ümberehitamiseks ja laiendami- seks;

- Tammiste külas veetorustiku ja reoveekanalisatsioonitorustiku rajamiseks;

- Tammiste külas Kastani tee 3 kinnistule saunamaja püstita- miseks;

- Rätsepa külas Tammeritsu kin- nistule salvestuslahenduse raja- miseks;

- Eametsa külas Printsu tee 6 kin-

nistule kinnise soojussüsteemi puuraugu rajamiseks;

- Oore külas Henriku kinnistule üksiklamu ehitamiseks;

- Kilksama külas Nõmmeliiva tee 1a kinnistule võrkpalliplatsi ra- jamiseks;

- Tammiste külas Vesikaare tee kinnistule veetorustiku lisa maakraani rajamiseks;

- Sindi linnas Linnu tee L1 kin- nistule veetorustiku ja reovee- kanalisatsioonitorustiku rajami- seks;

- Jõesuu külas Riisa tee 19 kin- nistule põllu- ja metsatehnika hoiuruumi rajamiseks;

- Eametsa külas Printsu tee 6 kin- nistule ehitusluba üksiklamu ehitamiseks;

- Tammiste külas Pahke tn kin- nistule veevarustuse lisaliitumi- se rajamiseks;

- Tammiste külas Kastani põik 4 kinnistule elamu ehitamiseks.

23. Anti avaliku ürituse korraldamise luba:

- MTÜ-le Sindi Aerutamisklubi süstaslaalomi võistlusteks Sindi kärestikul 23.–24. augustil;

- MTÜ-le Pärnu Motoclub Eesti meistrivõistlusteks Eametsa kü- las 18.–25. augustil;

- Tori valla kultuurikeskusele Urge külade suvepäevaks Urge raamatukogu ümbruses 16. au- gustil ja suvelõpu kontserdiks Sindi kärestiku ääres 31. augus- til;

- osäühingule Keskkonnakorral- dus kanuufestivaliks Sindi kä- restikul 20.–21. septembril;

- MTÜ-le Eesti Lipu Selts Eesti taasiseseisvumispäeva tähistam- iseks Sindis 20. augustil;

- MTÜ-le Terve Are Are pargi- jooksuks Are mõisa pargis 27. augustil;

- MTÜ-le Sindi Ultrad B-tasandi jalgpallimänguks Sindis Kesktä- nav 7 staadionil 31. augustil.

24. Kehtestati Tori valla spordiraja- tiste kasutamise hinnakiri.

25. Kinnitati Tori valla raamatukogu haruraamatukogude ja välisree- ninduspunkti lahtiolekuajad.

26. Kinnitati kogukonnakeskuste mittetulundusliku tegevuse toe- tuse taotluse ja aruande vormid.

27. Kinnitati mittetulundustegevuse toetuse taotluse ja aruande vor- mid.

28. Otsustati rahastada kaheksa lapse lapsehoiuteenuse kohatasu, kes ei ole saanud kohta lasteaia.

29. Otsustati anda ühele isikule kas- utusse sotsiaaleluruum. Keelduti ühele isikule eluruumiteenuse osutamisest.

30. Keelduti ühe isiku igapäevaelu toetamise teenuse eest ruumi- de kasutamise seotud kulude katmisest, kuna teenusesaaja registreeritud elukoht asub Pärnu linnas.

31. Volitati lastekaitsespetsialisti Tori vallavalitsuse esindajana täitma alaealise isiku kõiki eestkostja ülesandeid.

Vallavalitsuse istungite protokol- lide ja vastuvõetud õigusaktidega saab tutvuda valla kodulehel www.torivald.ee.

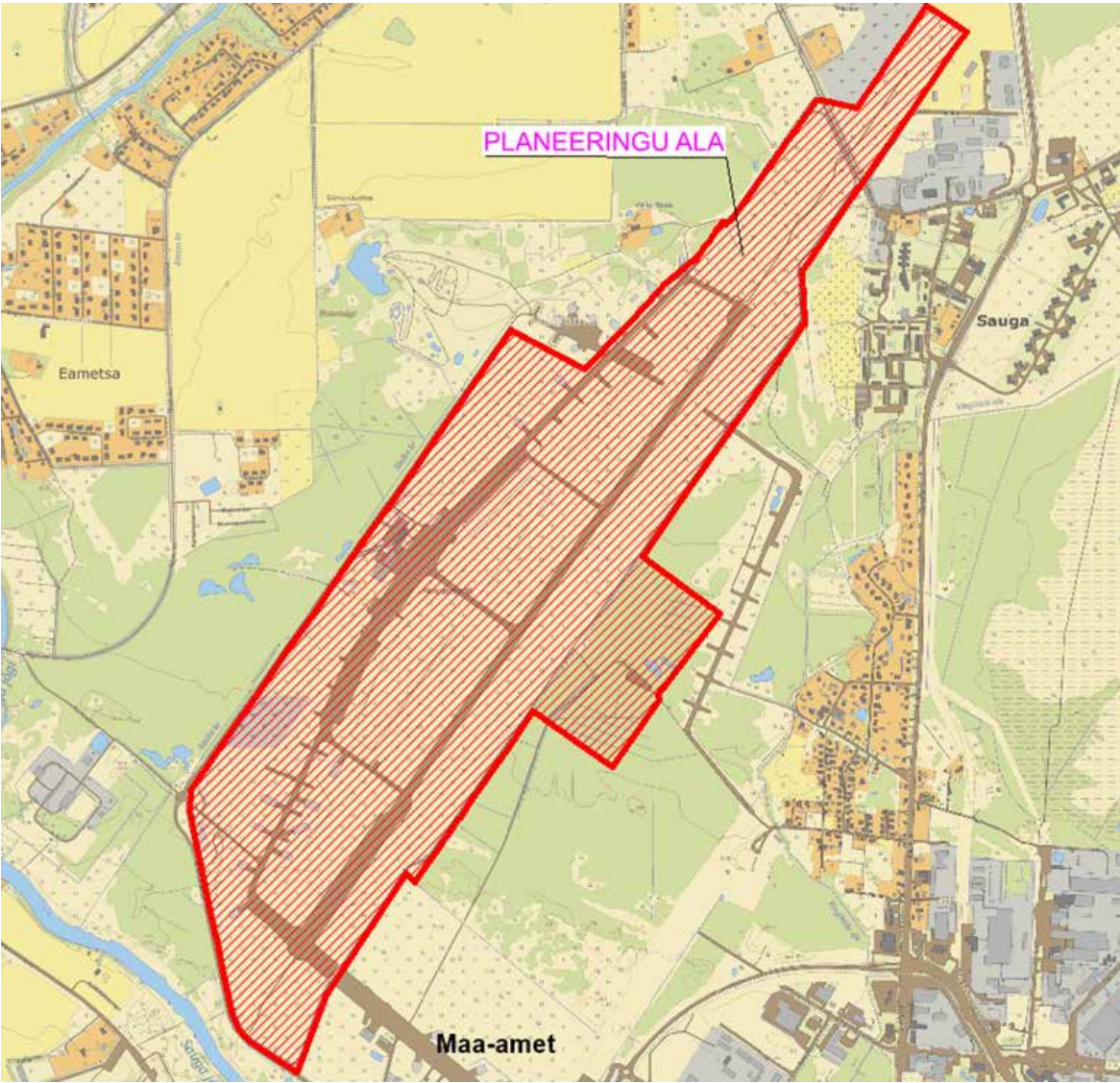
Algatati kinnistu Pärnu lennujaam detailplaneering

Tori vallavolikogu algatas 21. augusti 2025 otsusega nr 352 detailplaneeringu Tori vallas Eametsa külas Pärnu lennujaam kinnistule 2236506 (katastriüksused 80901:001:0983 ja 73001:001:0325).

- Planeeringuala hõlmab kahte maaüksust:
- 2180312,0 m² suurust Pärnu lennujaam maaüksust (80901:001:0983), mille kõlvikuline koosseis on looduslik rohumaad 1623553,0 m², metsamaad 165662,0 m², õuemaad 28524,0 m² ja muu maa 362573,0 m². Maakasutuse sihtotstarve on 100% transpordimaa ja seda kasutatakse lennuvälja ja seda teenindavate ehitiste ja rajatiste maana;
 - 81163,0 m² suurust Pärnu lennujaam maaüksust (73001:001:0325), mille kõlvikuline koosseis on looduslik rohumaad 74819,0 m², õuemaad 1446,0 m² ja muu maa 4898,0 m². Maakasutuse sihtotstarve on 100% transpordimaa.

Pärnu maakonna planeeringu (2018) järgi on maakonna arengu- ja konkurentsivõime seisukohalt oluline säilitada Pärnu lennuväli piirkondliku lennuväljana, nagu näeb ette kehtiv üleriigiline planeering Eesti 2030+. Maakonnaplaneeringuga on ette nähtud Pärnu lennuvälja jätkuv toimimine ja kasutamine. Detailplaneering on kooskõlas Pärnu maakonnaplaneeringuga.

Detailplaneeringu eesmärk on rajada Pärnu lennuväljale integreeritud päikeseenergia päikesepark ja akupark tootmisüksuse varustamiseks elektriga, roheline vesiniku ja roheline metanooli tootmiskompleks ning muud äri- ja tootmismaad Pärnu lennujaama arendamiseks. Pla-

neeritava tootmiskompleksi juurde kavandatakse 25 MW vesiniku elektrolüsaator tootlikkusega u 2000 tonni aastas, metanooli sünteesijaam tootlikkusega 10 000 tonni aastas ning hoiustamisrajatised (metanool, vesinik ja rohesüsihappegaas). Toode- tud vesinikust u 5% (260 kg/päev) kasutatakse lennujaama teenindavates sõidukites. Ülejäänud 95% kasutatakse metanooli (CH₄OH) tootmiseks. Lisaks rohevesinikule kasutatakse metanooli tootmiseks rohesüsihappegaasi (CO₂). Metanool transporditakse Muuga sadamasse. Tootmiskompleks on kavan-

datud töötama 330 päeva aastas, 24 tundi päevas.

Planeeritakse jagada planeeringuala kruntideks, maa sihtotstarbe muutmist (tootmismaa ja transpordimaa) ja planeeringuala hoonestamist ehitusloakohustuslike hoonetega. Kehtivast detailplaneeringust tuuakse üle Pärnu lennujaama terminali hoone ümbruses kavandatud hoonestusala koos ehitusõigusega. Juurdepääs planeeringualale lahendatakse olemasolevate teedega. Lennujaama teele lisatakse uus mahaõit planeeritava tootmiskompleksi territooriumile.

Detailplaneeringuga muudetakse kehtivat Sauga valla üldplaneeringut.

Planeeritava maa-ala kohta on OÜ Maves koostanud keskkonnamõju strateegilise hindamise (KSH) eelhindangu, kus on analüüsitud võimalikke planeeringualaga seotud keskkonnamõjusid.

Keskkonnamõjude eelhindangu kokkuvõte

Kavandatava tegevuse kooskõla üldplaneeringuga sõltub hinnangust, kas päikesepargi ja tootmiskompleksi rajamine on kooskõlas lennuvälja juhtotstarbega. Kavan-

dataval tegevusel sisulist vastuolu piirkonna kasutusviisiga ja naabrite põhjendatud ootustega pigem ei ole. Tootmiskompleksil puudub oluline negatiivne mõju kaitsvatele loodusobjektidele. Olulist jäätmeteket prognoosida pole põhjust. Tootmisjääkideks on hapnik ja vesi. Tasub kaaluda tootmisjäägina tekkinud vee kasutamist toorainena. See vähendab veevõtu vajadust ja ilmselt ka vee puhastamise vajadust, kuna tootmisjäägina tekkiv vesi on eelduslikult puhtam kui looduslik. Looduskeskkonda mõjutavaks vajalikuks sisendiks on vesi. Pole täielikult selge, kas vesi saadakse ühisveevärgist või rajatakse oma veehaare. Veehaarde rajamiseks tuleb taotleda keskkonnaluba. Tegevuse tehniliste andmete täpsustumisel tuleb anda hinnang selle müratasemest ning vajadusest läbi viia müra leviku mudelarvutus. Plahvatuse ohuraadiuse määramiseks tuleb koostada riskianalüüs.

Detailplaneeringu koostamise algatamise ja KSH algatamata jätmise otsuse eelnõu kohta küsiti seisukohta kliimaministeeriumilt, keskkonnaametilt, transpordiametilt, põllumajandus- ja toiduametilt, päästeametilt ning maa- ja ruumi- ametilt. Samuti küsiti ettepanekuid kinnistu piirinaabritelt ja kaasa- tutelt. Kõigi esitatud ettepanekute ja seisukohtadega arvestati. Läh- tudes algatatava detailplaneeringu eesmärgist, esitatud KSH eelhin- nangust, planeeringuala keskkon- natingimustest ja teadaolevast infor- matsioonist oldi seisukohal, et ei ole eeldada olulise keskkonnamõju ilm- nemist ning keskkonnamõju strateegilise hindamise menetluse algatamine ei ole eeldatavalt vajalik.

Detailplaneeringu menetluse käigus esile kerkivad küsimused lahendatakse ekspertuuringu teel. Koostatakse suurõnnetuse ohuga ja ohtliku ettevõtte riskianalüüs ning vajadusel aeronavigatsiooniline eks- pertiis.

Kohaliku omavalitsuse volikogu valimised Tori vallas

SIIRI JÕERAND
VALLASEKRETÄR
TORI VALLA VALIMISKOMISJONI
ESIMEES

19. oktoobril toimuvad kohaliku omavalitsuse volikogu valimised ning Tori vallavolikogusse valitakse 23 liiget.

Valimispäev on 19. oktoober, kuid hääletada saab terve valimisnädala (13.–19. oktoober) jooksul. 13.–18. oktoobril toimub eelhääletamine ja elektrooniline hääletamine, 19. oktoobril saab hääletada ainult jaoskonnas.

Elektrooniline hääletamine algab 13. oktoobril kella 9-st ja kestab ööpäev läbi kuni 18. oktoobri kella 20-ni.

Hääletamiseks on Tori vallas moodustatud viis valimisjaoskonda ja valija võib hääletada ükskõik missu- guses talle sobivas jaoskonnas:

- jaoskond nr 1** (Sindi seltsimaja, Pärnu mnt 44, Sindi) on avatud terve valimisnädala. See jaos-

KOHALIKU OMAVALITSUSE VOLIKOGU VALIMISED 2025						
E 13.10	T 14.10	K 15.10	N 16.10	R 17.10	L 18.10	P 19.10.2025
EELHÄÄLETAMINE						VALIMISPÄEV
Keskuste jaoskondades hääletamine 12.00 – 20.00				Kõikides jaoskondades hääletamine 12.00 – 20.00		Kõikides jaoskondades hääletamine 9.00 – 20.00
Elektrooniline hääletamine E 9.00 ...					... L 20.00	
Asukohas hääletamine 9.00 – 20.00				Kodus hääletamine 9.00 – 20.00		

kond korraldab eelhääletamist E–L (13.–18. okt) kell 12–20, hääletamist valimispäeval P (19. okt) kell 9–20 ning väljaspool elukohajärgset valimisringkonda hääletamist E–N (13.–16. okt) kell 12–20;

- jaoskond nr 2** (Sauga teenuskeskus, Selja tee 1a, Sauga alevik) korraldab eelhääletamist

R–L (17.–18. okt) kell 12–20 ja hääletamist valimispäeval P (19. okt) kell 9–20;

- jaoskond nr 3** (Tammiste lasteaed-alkkool, Kellukese tee 5, Tammiste küla) korraldab eel-
- hääletamist R–L (17.–18. okt) kell 12–20 ja hääletamist vali-
- mispäeval P (19. okt) kell 9–20;
- jaoskond nr 4** korraldab eel-

hääletamist Are teenuskeskuses (Päriveri tee 17, Are alevik) R (17. okt) kell 12–20 ja Suigu seltsimajas (Tootsi tee 6, Suigu küla) L (18. okt) kell 12–20 ning hääletamist valimispäeval P (19. okt) kell 9–20 Are teenuskesku-

- ses;
- jaoskond nr 5** (Tori teenus-
- keskus, Selja mnt 2, Tori alevik)

korraldab eelhääletamist R–L (17.–18. okt) kell 12–20 ning hääletamist valimispäeval P (19. okt) kell 9–20.

Kui valija ei saa oma terviseseisun- di või muu mõjuva põhjuse tõttu hääletada hääletamisruumis, võib ta taotleda kodus hääletamist. Kodu- s hääletamise soovist tuleb valijal tea- da anda kirjalikult kuni valimispäeva (19. okt) kella 14-ni Tori vallavalit- suse aadressil (Pärnu mnt 22, Sindi linn, Tori vald) või e-posti aadres- sil siiri.joerand@torivald.ee. Valija võib kodus hääletamise soovist teada anda ka telefoni teel R ja L (17.–18. okt) kell 12–20 või valimispäeval (19. okt) kella 14-ni jaoskonnako- misjoni telefonil (telefoninumbri saab valija valimiste teabelehel- t). Kodu hääletamise taotluses peab olema valija nimi, isikukood, vali- ja aadress, telefoninumber ja kodus hääletamise põhjus.

Valimiste info saadetakse valijale siseministeeriumi poolt koostatud valimiste teabelehel kas paberil või elektrooniliselt. Lisaks saab valimiste kohta infot veebilehelt valimised.ee.

Valimisliidu KODUVALD tegevuskava 2025–2029

Valimisliidu KODUVALD prioriteediks on alustatud tööde lõpuleviimine ning igapäevaste teenuste (haridus, kultuur, sotsiaal, heakord, teed) tõrgeteta toimimine ning kättesaadavuse tagamine kõigile Tori valla elanikele.

Valla juhtimine – vallavalitsus on vallako-danike ja ettevõtjate usaldusväärne partner. Kõik otsused teeme läbipaistvalt, võttes arvesse majanduslikku olukorda.

Valla areng – viime lõpuni pooleleolevad investeeringud: Tammiste algkool-kogukon-nakeskuse ehitus; Tori põhikooli renoveeri-mine; Sindi muusikakooli ajutiste ruumide väljaehitus endisesse teenindusmaja hoonesse; Sindi raekoja välialade ja laululava tantsuplatsi korrastamine; jalgratta- ja jalgteed: Päriver-

külas, Tammiste külas Susi-Otsa, Eametsa külas, Kõrsa külas, Kõrsa–Urumarja külas ja Taali külas; Staadioni tänava väljaehitus Tam-miste külas ja Tööstuse tänava väljaehitus Sindi linnas; Nigula silla rekonstrueerimine Eametsa külas; välisvalgustuse väljaehitamine Piistaoja külas; bussipeatuse kaasajastamine Jõesuu külas; Tori alevikku parkla rajamine; koostöös AS Pärnu Veega rekonstrueerime Piistaoja küla reoveepumpla ja survetorustiku, Eametsa külas ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni Suvilate ja Alpikanni tee piirkonnas.

Haridus ja noored – tagame kvaliteetse alus- ja põhihariduse ning tugeva gümnaasiu-mihariduse vallas. Jätkame noorte huvihari-duse ja -tegevuse toetamist.

Vaba aeg ja kogukond – toetame kul-tuuri- ja sporditegevust ning kollektiive, küla-seltse ja kogukondi.

Sotsiaal ja tervishoid – toetame 3 ja enama lapsega peresid lasteaiakoha maksusoodustuse või -vabastusega, arendame koduhooldustee-nust. Panustame sotsiaalsüsteemi ning jätkame toetuste maksmist.

Ettevõtlus – oleme ettevõtjatele partneriks ning toetame nutikat ja rohelist mõtteviisi ette-võtluses.

Turvalisus – loome koostöös kogukonda-dega turvalise elukeskkonna (liikluse rahu-s-tamine, turvakaamerad) ning toetame vaba-tahthikke päästjaid, tõstes üheskoos elanike teadlikkust kriisiolukordades toimetulekuks.

Mahukate investeeringute tõttu on valla laenukoormus järgnevatel aastatel maksimumi lähedal ning seetõttu ei ole aus selliseid luba-dusi anda, mille tegelik elluviimine on või-matu.

Tori vald peab jääma paigaks, kus igaüks

saab uhkusega öelda: KODUVALD on meie koduvald! Täpsem ülevaade Facebooki lehelt Valimisliit Koduvald.

*Jana Malõh,
Tori vallavolikogu esimees*

Lp Tori valla elanikud

Eesti Keskerakonna Tori osakond läheb valimistele senisest väiksema kandidaatide arvuga, mida tingis hiljutine pereheitmine. Kuigi meie nimekirjas on üle 70 liikme ja hiljuti lisandus veel 2 uut liiget, on inimesed pettunud riigivõimu- ja omavalitsusorganite võimu teos-tamisel, kus on maad võtnud subjektiivsus, JOKK-süsteemsus, hanke- ja rendilepingute eelistamine omadele jne.

Väliselt käitutakse viisakalt, antakse luba-dusi ja isegi lisatakse arengukavadesse, kuid neid ei täideta. Nii ei ole siiani Pulli külas Koo-limaja teele paigaldatud tänavavalgustust ega puhastatud kraave. Lubati välja ehitada kerg-liiklustee raudteesillast kuni ujulani ja pooleli jäi see ka Kilksamalt kuni Urgeni. Nimetatud

tööd tuleks uues valimistsükklis lõpetada ja leida vahendid Tammiste külakeskuse väljaehitamiseks, tööde lõpetamiseks Are Niidupargis ja ka Sauga alevikus avaliku korra tugevdamiseks, mille kohta on laekunud teatiseid. Probleem jätkub ka Sauga põhikooli üle toomisega Sauga alevikku.

Lisaks tuleks toetada ja hankeid sõlmida kohalike ettevõtetega, kuna nii nad arenevad enam, omad inimesed saavad tööd ning mak-sud jäävad Tori valda. Kahjuks olen täheldanud ka vastupidist. Eelarvevahendeid ja investee-ringuid tuleks käsitleda piirkonniti, kus on enam elanikke ja maksujõulisi inimesi. Nii kinnis-tame elanikke jääma oma valda elama ja tööle ning mitte nägema perspektiivi mujal elami-seks. Siia kuulub kindlasti ka Sindi gümnaasiu-

mis õpingute jätkumine ja kvaliteedi tõstmine. Üldiselt on haridus- ja kultuurielu Tori vallas hea, mis annab baasi ja perspektiivi edasiseks arenguks.

Nende eesmärkide teostamiseks pakub keskerakond välja oma nägemuse valimis-programmis. Kui vahendeid jääb selleks napiks, siis tuleb teostada põhjalik revisjon ja rakendada radikaalsemaid meetodeid. Selleks head valimisi kõigile ja õigeid otsu-seid.

*Lugupidamisega,
Ants Lopsik,
Tori osakonna esimees*

Näoga Tori poole!

Eesti Rahvuslased ja Konservatiivid seisavad Tori vallas tugeva ja tasakaalustatud kogukonna eest, kus linna-lähedane mugavus ja maalähedane elujõud täiendavad teineteist. Me usume, et Tori vald peab olema koht, kus igal põlvkonnal on hea elada.

Panustame elanikkonna kaitsesse, tagades kriiside puhuks vajalikud reservid. Lähtudes laiapõhjalise riigikaitse põhimõttest, et Tori elanikkond suudaks kriisides ka iseseisvalt toime tulla. Oluline on kaardistada riigikait-selise pädevusega inimesed Tori vallas.

Tori valla ühistranspordi võimalused pea-

vad olema võrdselt kättesaadavad kõigile valla elanikele.

Meie prioriteet on noored ja lastega pered. Toetame noorte huviharidust ja osalemist teiste omavalitsuste huvikoolides nagu näiteks Pärnu linn.

Tasuta lasteaiakoht alates pere teisest lapsest on vallale jõukohane ja tehtav.

Tagame lasteaedades ja koolides kohapealse toidu valmistamise, sest vahetult valmiv soe toit lapse toidulaul on elementaarne väärikus. Hoiaime elurikkust Tori vallas.

Me ei luba tuuleparke, mis kahjustavad maastikke, ohustavad elustikku ning rikuvad kohalike inimeste elukvaliteeti.

Me ei toeta suuremahulist vesinik-meta-nooli tehase rajamist Eametsa külla. Tehas, mille tootmine on planeeritud 24/7 ei sobi elamurajooni vahetus lähedusse.

Piirame metsa- ja põllumaa müüki välis-maalastele.

Loome soodsad tingimused selleks, et koha-likud ettevõtted saaksid osaleda Tori valla hangetes ja aidata kaasa Tori majanduse edenda-misesse.

Teeme Tori valla nähtavaks nii sise- kui välituristile. Olemasolevad vaatamisväärsused tuleb jõulisemalt ja targalt esile tõsta.

Sindi linna ajaloolise tööstusjärgandile uue funktsiooni leidmine ja kasutusele võtmine,

mis elavdaks Sindi linna, on väärt mõte, mil-lega edasi minna.

Valla juhtimisse uus käik!

Suurendame kohalike elanike otsustusõigust, kehtestades kogukondliku demokraatia rahvakoosolekute ja hääletuste kaudu.

Vähendame bürokraatiat ja halduskoormust.

Kõik otsused peavad lähtuma elanike tege-likest vajadustest, mitte poliitilistest ega ärilis-est huvigruppidest.

Näoga Tori poole!

*Siiri Rae,
EERK Tori osakonna esimees,
erakonna juhatuse liige*

Isamaa Erakonna sõnum valijatele

Isamaa jaoks on 19. oktoober esime-ne vahefiniš maratonis, mille lõpp paikneb 2027. aasta kevadel, kui va-litakse uus Riigikogu koosseis. Kuna Toompeal hoiavad kaks enneolematult eba-populaarset erakonda kramplikult kinni riigi võimuohjadest, peame Isamaa poolt kasuta-ma meile saadavalolevaid meetmeid võitle-maks Eesti inimeste heaolu ja meie ettevõtete konkurentsivõime eest. Eesti vajab muutust ja see muutus algab sel sügisel igas omavalitsuses

üle Eesti, kui Isamaa juhivad linnad ja vallad moodustavad ühisrinde, mis võitleb Toom-pealt peale surutava maksutõusude kaskaadi vastu.

Kohalikud omavalitsused ei saa muuta riik-likku poliitikat, aga me saame mõjutada ini-meste toimetulekut, mis on riiklikul tasemel kannatada saanud. Kui reformierakondlik valitsus läks käripima peretoetusi, siis omava-litsus saab pakkuda tuge teenuste ja toetuste näol, et meie perede turvatunnet parandada.

Kui Tallinnast kehtestati maaelanike suunas vaenulik automaks, siis meie peame võitlema selle eest, et elu maal püsiks ja inimesed ei jääks elukohavalikul sundseisu. Kui valitsus kaotas ära kodualuse maa maksuvabastuse, peab val-lavalitsus soodustuse kaudu seisma selle eest, et inimesed ei peaks oma kodunt lahkuma. Kui ministeerium hakkab käskude-keeldudega määrama, kuhu ehitakse elektritootmisvõime-kust, siis omavalitsusel peab seal olema sõnaõig-us, et tagada kohalikele elanikele ja ettevõtte-

tele arendusest ka reaalne kasu läbi soodsama elektrihinna.

Isamaa nägemuses peavad omavalitsused olema riigile partneriks. Praegu Stenbocki majas seda teesi ei jagata. Küll parandame 2027 ära ka selle vea, aga seniks keskendume sellele, et viia muutus ellu Tori vallas.

Vali Isamaa ja toeta vallavanem Lauri Luuri jätkamist senises ametis!

*Lauri Luur,
vallavanem*

Valimisliidu Terve Koduvald ja ISAMAA Erakonna ühine sõnum valijatele

Hea valija! Käesoleva aasta valimiste eripära on see, et meie meeskond osaleb sel korral valimistel kahe eraldi nimikirjana – teile juba tuttav Valimisliit Terve Koduvald ja uue tulijana ISAMAA Erakond. Kuid meil on ühine meeskond ja ühine platvorm ja ühine vallavanema kandidaat Lauri Luur.

Meie eesmärgid on:

1. Arendada edasi kvaliteetset avalikku ruumi, sh rajada juurde kergliiklusteid, arendada edasi mänguväljakuid, kujundada maitsekalt asulate keskusalad, pöörata suurt tähelepanu lilleilule, haljastuse hooldusele, talvisele valgusmängule ja kõigele muule, mis tänaval jalutades silma paistab. Arendame edasi korteriühistute ja muinsuskaitse all olevate hoonete toetamise põhimõtteid.

2. Pöörata rohkemat tähelepanu teede hooldusele ning rajada juurde mustkattega teid, et elamine oleks inimväärne igas valla punktis. Lisaks arendame välja kõikide asulate tänavavalgustuse võrgustiku ühekorraga. Rajame juurde jalgrattaparklaid asulates ja avalike hoonete juurde ning parandame ühistranspordiga liikumise võimalusi. Tee- me igakülgset koostööd vabatahtlike päästjate, naiskodukaitse ja kaitseliiduga, et valla elu muutuks aina turvalisemaks.
3. Tegutseme selle nimel, et kõik koolimajad vastaksid tänapäevastele vajadustele, sh viime lõpuni Tammiste algkool-kogukonnakeskuse rajamise ja töötame selle nimel, et Sauga kool avataks aastal 2032 Sauga alevikus, Sindi muusikakooli hoone uus hoone rajatakse Sindi seltsimaja kõrvale ning Sindi gümnaasiumile leitakse rekonstrueerimise lahendused. Väärtus-

tame õpetaja ametit ja tagame mitmekesise huvihariduse ja -tegevuse võimalused. Võimaldame õpilasmalevas osalemist rohkematele noortele ning viime lõpuni noortekeskuste rajamised Tammistes ja Toris.

4. Sotsiaalvaldkonnas kaasajastame kõik toetuste määrad. Rajame eakatele mugava ja hea ligipääsetavusega üürimaja.
5. Keskkonna valdkonnas viime lõpuni Tammiste metsade kaitse alla võtmise protsessi, arendame edasi jäätmete sorteerimise ja taaskasutusse või ringlusse võtmise süsteemi ning töötame selle nimel, et ühisveevärk ja -kanalisatsioon saaks lõpuni rajatud nii Eametsas kui Kilksamal.
6. Valla töös hoiame bürokraatiat tagasi ja toetame ettevõtjaid kiire ja asjaliku tegutsemisega.

Lauri Luur, Priit Ruut, Signe Rõngas

Muidugi EKRE!

Tori vald on astumas kindlaid samme tulevikku, tuginedes arengukavale aastani 2030 ja eelarvestrateegiale 2025–2028.

Aastaks 2029 on mitmed olulised projektid ellu viidud, mis muudavad valla elukeskkonda, haridust, ettevõtlust ja kogukonna sidusust. Kuid jätkusuutlikkus sõltub meie kõigi panusest. Valijana saad suunata valla arengut, toetades algatusi ja juhte, kes seisavad kogukonna huvide eest.

Aastaks 2029 on valminud uued energiatõhusad elamupiirkonnad. Sauga ja Are alevikus on uuendatud tänavavalgustus LED-tehnoloogiale, rajatud uued mänguväljakud ja

puhkealad. Tori alevikus on rekonstrueeritud rahvamaja, mis pakub kaasaegseid võimalusi kultuuriüritusteks ja kogukonnategevusteks. Valijana saad suunata ressursse sinna, kus on neid kõige enam vaja.

Tori vald investeerib haridusse – aastaks 2029 on kaasajastatud Tammiste lasteaed-alkool, kogukonnakeskus ning Sindi gümnaasiumis on loodud digiklassid. Noortekeskused Saugas ja Sindis pakuvad mitmekesist huvitegevust, sh robotikat, muusikat ja spordiringe. Vallavalitsus toetab noorte omaalgatusi ja kaasab neid otsustusprotsessidesse. Kui toetame haridust väärtustavaid kandidaate, jätkub see areng.

Eelarvestrateegia näeb ette ettevõtluse arendamist koostöös Pärnumaa arenduskeskusega.

Aastaks 2029 on loodud uusi töövõimalusi väikeettevõtluse ja teenindussektori valdkonnas. Vallavalitsus pakub starditoetusi ja koolitusi alustavatele ettevõtjatele ja arendab tööstusala- sid Saugas. Valides ettevõtlust toetavaid kandidaate aidad luua töökohti ja tugevdada kohalikku majandust.

Tori vald väärtustab kogukonna kaasamist. Aastaks 2029 on igas teenuskeskuses – Are, Sauga, Sindi ja Tori – loodud kogukonnanoõukogud, mis aitavad kujundada kohalikke otsuseid. Vallavalitsus korraldab regulaarselt kohtumisi elanikega, et arutada arengukava elluviimist ja koguda tagasisidet. Kogukon- näitised on saanud uue hoo ja ühendavad eri põlvkondi.

Valijana saad Tori valla tulevikku ja arengut

suunata läbipaistvamaks. Valla arengukava ja eelarvestrateegia on suunanäitajad, kuid nende elluviimine sõltub poliitilisest tahtest. Valijana saad mõjutada, millised projektid saavad rahastuse ja millised jäävad ootele. Teadlik valik tagab, et arengukava ei jää paberile. Sinu hää l loeb. Aastaks 2029 võib Tori vald olla veelgi tugevam, sidusam ja kestlikum. See sõltub sinust – valijast. Osaledes valimistel toetad kogukon- näelu, jagades oma arvamust aidad kujundada valla tulevikku. Sinu hää aitab kaasa Tori valla edasisele arengule.

Mihkel Kalamees, EKRE esinumber

Torisse on vaja sularahaautomaati ja ülekäiguradasid

Torisse on vaja sularahaautomaati, näiteks SEB panga oma, et rahval oleks võimalik igal ajal sularaha välja võtta, ning ka ülekäiguradasid, et

oleks turvalisem maanteed ületada. Need võiksid olla Tori bussijaama, Konsumi ja Tori kooli peatuse juures.

Torist võiks bussiga sõita saada ka otse Tal-

linna. Näiteks või Torist läbi sõitva Rapla-Lelle bussiliini pikendamist Tallinnani.

Mustkatet oleks vaja maanteelõigule Viira kooli peatuse juurest Aesoo suunas. Nimetatud

kruusatee on sageli auklik. Mõned aastad tagasi isegi lubati mustkatet, aga siis jälle öeldi ära. Aga vaja oleks!

Hillar Kohv, üksikkandidaat

KOOS Tori vallas

Meie erakonna KOOS jaoks ei ole kohalike omavalitsuste valimised lihtsalt võistlus loosungite või nägude vahel.

Meie jaoks on need valimised võimalus muuta inimeste igapäevaelu paremaks – siin ja praegu, just Tori vallas.

Me teame, et inimesed ootavad poliitikutelt eelkõige tegusid, mitte lõputut vaidlemist. Sellepärast räägimegi ausalt ja otse: KOOS on valmis töötama kõigi jõududega, kes tulevad välja mõistlike ja konstruktiivsete ettepanekutega. Kui idee on hea ja aitab kaasa kohaliku elu arengule, siis meie jaoks ei loe, millisest erakonnast see pärineb. Oluline on, et sellest sünniks kasu inimestele.

Tori vald on kiiresti arenev koht, kuid koos kasvuga on tulnud ka uued väljakutsed. Meie tähelepanu keskmes on kolm teemat, mis on Tori inimeste jaoks kõige olulisemad:

1. **Noored ja kogukond.** Hiljutine Are, Sindi ja Sauga noortekeskuste liitmine on andnud noortele paremad võimalused koos tegutsemiseks. KOOS tahab seda arengut toetada – pakkudes rohkem huvitegevust, kaasaegseid ruume ja turvalist keskkonda. Meie lapsed ja noored vajavad tuge, et siit ei mindaks ära, vaid et siia tahetaks jääda.
2. **Liiklus ja turvalisus.** Jalakäija ja ratturi turvalisus on sama tähtis kui autojuhi mu-

gavus. Ares algas kergliiklustee rajamine – see on õige samm, mida tuleb laiendada ka mujale valda. KOOS seisab selle eest, et igal inimesel oleks võimalik turvaliselt liigelda, olgu see siis tööle, kooli või poodi minnes.

3. **Hajaasustus ja kogukonna elujõud.** Tori vald on oma külade ja väiksemate asulate näol tugev ja mitmekesine. Kuid hajaasustuse piirkonnad vajavad tuge, et teenused jõuaksid inimesteni, et eakad ei jääks ükski ja et noored pered leiaksid põhjuse siia elama asuda. KOOS usub, et kohalike algatuste toetamine on võmetähtsusega, et meie kogukonnad jääksid elujõuliseks.

Meie eesmärk ei ole inimesi jagada keele, nime või erakondliku sümpaati järgi. Vastupidi – KOOS tahab ühendada. Me usume, et Tori vald saab olla koht, kus igaüks tunneb end koduselt ja kus poliitika ei löhu, vaid ehitab.

Seetõttu ütlemegi: meie ukseid on dialoogiks alati avatud. Pärast valimisi oleme valmis tegema koostööd kõigiga, kes tahavad päriselt panustada Tori valla inimeste heasse ellu. Oluline pole mitte see, kes ütleb, vaid see, kas elu meie küldes ja linnades muutub paremaks.

KOOS on parem.

Lugupidamisega, Igor Hopp, Erakonna KOOS valimisnimikirja esindaja

Novembris toimuvad ohtlike jäätmete ja koduelektroonika kogumisringid

JANNE SOOSALU
KESKKONNASPETSIALIST

Vallavalitsus korraldab oktoobris ohtlike jäätmete ja koduelektroonika kogumisringid, mille käigus saavad Tori valla elanikud tasuta ära anda majapidamises tekkinud ohtlikud jäätmed ja elektroonikaseadmed.

Koduelektroonika hulka kuuluvad kõik elektriga töötavad seadmed. Seadmed peavad olema komplektsed ja demonteerimata (näiteks televiisori kast, plokid ning kineskoop ei tohi olla eraldi). Külmikute külmutusagregaatide ei tohi vigastada ega ise demonteerida. Komplektseks loetase toodet, mis ei ole lammutatud ning sisaldab seadme olulisi osasid (kineskoope, trafosid, kompressorid jne). Seadmel võivad puududa vä-

heolulised osad nagu käepidemed, riulid, toitejuhe jne.

Kodumajapidamises tekkinud ohtlike jäätmete hulka kuuluvad:

- ohtlikke aineid sisaldavad põllumajanduskemikaalid;
- vanad päeavalguslambid;

- elavhõbedat sisaldavad jäätmed;
- antifriisid;
- pliiaakud, muud akud ja patareid;
- lahustid;
- happed;
- fotokemikaalid;
- pestitsiidid;
- ravimid;
- ohtlikke aineid sisaldavad värvi-, laki-, liimi- ja lahustijäätmed;
- ohtlikke aineid sisaldavad või nendega saastunud pakendid ja materjalid;
- sünteetilised mootori-, käigukasti- ja määrded.

Jäätmed tuleb edastada lekkekindlas taaras, jäätmete üleandmisel tuleb ise kohal olla.

Lisainfo: keskkonnaspetsialist Janne Soosalu, tel 525 3929. Sõltuvalt jäätmete kogusest võivad peatuste kellaajad varieeruda. Palume arvestada täiendava ajavaruga.

Kogumisringi peatus ja kellaage

SINDI LINN 1. NOVEMBER

Vahtra bussipeatus	10.00–10.30
Kesktänava ja Pika tänava ristmik (Tiigi park)	10.35–11.05
Viira bussipeatus*	11.15–11.45
Supluse bussipeatus*	11.55–12.20
Gümnaasiumi bussipeatus*	12.25–12.55
Pärnu mnt 24 ees platsil	13.00–13.30
Sindi noortekeskuse ees	13.40–14.10
Endises rulapargis Pärnu mnt 21b	14.20–14.50
Paide mnt ja Kuldnoka tn ristmikul*	15.00–15.20

* Pärnu poolne suund

TORI PIIRKOND 1. NOVEMBER

Taali külas Saare tee 4 ääres	10.00–10.30
Tori alevikus Virula tn 10 ja Tori Koolitee nurgal	10.40–11.10
Rätsepa külas Vanatoa tee otsal	11.30–11.50
Jõesuu külas Keskuse tee 2a konteinerite juures	12.00–12.40
Tori alevikus Oore tee 2	13.00–13.30
Oore külas infotahvli juures	13.40–14.00
Selja külas alajaama juures	14.20–14.50
Piistaoja küla Töökoda	15.00–15.30

ARE PIIRKOND 8. NOVEMBER

Elbu külas saeveski juures	10.00–10.30
Are alevikus teenuskeskuse parklas	10.40–11.10
Niidu külas Are mõisa pargi kõrval platsil	11.20–11.50
Suigu külas Suigu seltsimaja ja kaupluse vahel parklas	12.00–12.30
Tabria külas Tabria bussipeatuses	12.40–13.10
Murru külas külaplatsil	13.30–14.00
Lepplaane külas Lepplaane bussipeatuses	14.15–14.45

SAUGA PIIRKOND 8. NOVEMBER

Sauga alevikus Salu 6 juures	10.00–10.30
Sauga alevikus Sauga noortekeskuse parklas	10.40–11.10
Eametsa külas Kiilu bussipeatus	11.20–11.50
Nurme külas Sauga Kooli bussipeatus	12.05–12.35
Kilksama külas Tiglitsa bussipeatus	12.50–13.20
Urge külas Urge raamatukogu ees	13.30–14.00
Pulli külas endise Taali kooli parklas	14.10–14.40
Tammiste külas Aiandi bussipeatus	14.50–15.20
Tammiste külas Uuemetsa elurajoonis RMK metsaraja alguses	15.30–16.00

Aiajäätmete metsa alla või kraavi viimine toob kaasa probleeme

KÄRT LINDER
KESKKONNANÕUNIK

KESKKONNAAMET

Õunte valmimine ja lehtede langemine toob koduaeda suurema koguse aiajäätmeid.

Need on mõistlik kompostida kohapeal või anda üle selleks ettenähtud kohta. Metsa alla, võsa vahele või kraavi aias tekkinud jäätmeid viia ei tohi! See ei ole ainult prügistamine – jäätmete loodusesse viimisel on mitmeid soovimatuid tagajärgi. Jäätmeseadus lubab jäätmete loodusesse viimise eest trahvida kuni 2400 euroga. Trahvimine ei ole eesmärk omaette, vaid mõeldud looduse kaitsmiseks.

Kergesti kättesaadav kohutais võib meelitada sobimatusse kohta metsloomi, mis suurendab haiguste levimise riski. Nii ohustame oma lemmikloomi – näiteks ei pea koer kärntõppe haigestunud loomaga otseselt kokku puutumagi, piisab vaid viibimisest kohas, kus nakatunud loom on varem viibinud.

Peenardelt koristatud lillepealsete ja kokku riisutud lehehunnikutega reisivad tõenäoliselt kaasa ka seemned, teomunad ning taimehaigused. Aiajäätmete hulgas lei-

Kraavi äärde viidud aiajäätmed Tammistes.

Foto: Kärt Linder

dub sageli invasiivseid võõrliike, kes loodusesse sattudes võivad kiiresti vohama hakata ning ohustada looduslikku tasakaalu ja liigirikkust. Nii jõuavad võõrliigid lõpuks ikka tagasi kellegi koduaeda. Metsaalustest aiaprügi hunnikutest on juba laiali kandunud näiteks hispaania teetigu, kanada kuldviits, verev lemmimalts ja pargitatrads.

Aiajäätmeid ei tohi kraavidesse viia ega sinna kuhjata. Kuigi need lagunevad aja jooksul ja muutuvad huumuseks, takistavad kuhjatud oksad, lehed, õunad ja muu orgaanika vee normaalset liikumist. Selle tagajärjel võib

kraav üle ajada, muutes nii jäätmete viija enda krundi liigniiskeks kui ka häirida naaberkinnistute veerežiimi. Kraavi ülesanne on tagada vee äravool, mistõttu sinna ei tohi midagi ladustada.

Selleks, et meie koduümbrust ja loodust paremini hoida, palume Tori valla elanikel biojäätmeid õigesti koguda. Kui märkad looduse prügistajat või ebaseaduslikku jäätmehunnikut, teata sellest riigiinfo telefonil 1247. Võõrnälkjatest saab teada anda keskkonnaameti teokaardi kaudu: teokaart.keskkonnaamet.ee.

BIOJÄÄTMED jagunevad kaheks	Biolagunevad toidu- ja köögi-jäätmed	Biolagunevad aia- ja haljastus-jäätmed
Millest koosneb	Riknenud toit ja toidujäätmed, puu- ja köögiviljad ja nende koor, liha- ja kala jäätmed, kalaluud, peenemad kondid, muna- ja pähklikoored, pabermassist munarestid, kohvi- ja teepaks koos filtriga, marmjad salvrätid, majapidamispaber, lõikelilled, ilma potita toataimed.	Niidetud muru, puude lehed, üles kitkutud umbrohi, lõikelilled, heki-pügamise jäätmed, väiksemad oksad, õunad jms.
Kuidas koguda või kompostida	Biojäätmete konteiner (võib kasutada biolagunevat voorderuskotti aga biojäätmed ise pane lahtiselt, biolagunevas- või paberkotis). Kohtkompostimine kompostiga (esita vallale taotlus).	Lahtine aun hajaasustuses või komposter tiheasustusalal (soovitavalt kinnine, vältimaks metsloomade aeda tulekut). Üleantavad jäätmed peavad olema läbipaistvas kotis.
Mida ei tohi kogumismahutisse panna	Tavalised kilekotid, toidupakendid, küpsetuspaber, tolmuimejakotid, kassiliiv, tuhk, suitsukonid, mähkmed, hügieenisidemed, ravimid, kiletatud või vahatatud pinnaga või kileaknaga paberkotid, vedelad toidujäätmed, toiduõli, suured kondid, kunstlilled, küünlad, lille- ja salatipotid.	
Äravedu	Kohustuslik	Vabatahtlik
Äraveo sagedus	Vähemalt üks kord kahe nädala jooksul või talveperioodil (1. nov – 31. märts) üks kord nelja nädala jooksul.	Vedu toimub tellimuse alusel kindlal perioodil aastas, ajavahemikul 1. apr – 30. nov.
Kuhu ise viia	Pole mõeldud ise viimiseks.	Võtab vastu Paikre OÜ vastavalt hinnakirjale aadressil Raba 39, Pärnu linn või Põlendmaa küla, Pärnu linn.
Mis oleks säästlikum lahendus	Kui biojäätmeid kompostitakse (nt toidujäätmeid kinnises kompostis), siis ei pea neid jäätmevedajale üle andma. Teavita vallavalitsust kompostimisest ja lisa teatele foto kompostist. Teavituse saab esitada e-teenuste keskkonnas või e-posti teel (janne.soosalu@torivald.ee).	Aias tekkinud puulehed ja muud taimed sobivad kõige paremini kohapeal kompostimiseks. Nii jõuavad toitained kõige lihtsamini jälle mulda tagasi ja ressursid jäätmete transportimiseks jäävad kulutamata.

Rõõmurohket kooliteed

Are kooli 1. klass. Esimene rida (vasakult): Remy Martmaa, Kaspar Murru, Braian Kapak, Dominik Lindvest, Aleks Artur Aarma, Jasper Kakko, Hardi Lehist, Brandon Leppik. Teine rida (vasakult): Klaudia Oden, Melani Välba, Jasper Viilup, Sofia Toome, Eero Tõnsing, Ervin Veskimägi, Saskia Toom, Meliisa Erismäe, Eva-Liisa Luur, Lisette Tiitus, Jesse Ristal. Kolmas rida (vasakult): klassijuhataja Jane Lumijõe ja eriklassi klassijuhataja Ülle Tiimus.
Foto: Maija-Liisa Photography

Tori põhikooli 1. klass. Esimene rida (vasakult): Keily Lizette Sepp, Karoliine Lainoja, Ida Jürgenstein, Leene Laidna, Polina Lazorenko, Heidy Kaljumägi, Arabella Ennok, Jete-Riin Ardoja, Keitlyn Pärn, Birgit Kungas. Teine rida (vasakult): Randel Rosenberg, Rico-Patrick Rohtla, Kerto Aus, Henri Kuningas, Ats Jakob Nõmm, Mattias Siinmaa, Kaspar Viira, Kert Kalmus, Trevor Vister, Romet Tammsalu, Henri Kalde, klassijuhataja Astrid Roosileht.
Foto: Ülo Soomets

Sauga põhikooli 1.a klass. Esimene rida (vasakult): Ben Brenek Petrov, Sander Konstabel, Käteliis Kruusmaa, Henri Krall, Marta Mändla, Ruben Švans, Olha Ilchenko, Ruuben Linde, Laureen Deily Ree. Teine rida (vasakult): Gabriel Remi Tamme, Mette Kull, Desiree Riik, Otto Kadastik, Lisete Luhaäär, Reno Lillenthal, klassijuhataja Kady Õispuu, Lilian Podstavkina, Stefi Saar, Elli Selfridge, Nora Voll.

Sauga põhikooli 1.b klass. Esimene rida (vasakult): Brenet Sutt, Tähe Reimets, Demjan Vidrik, Isabella Stern, Andri Arendi, Rebeca Maide, Stella Liiv, Armin Säde, Lenna Kodasma. Teine rida (vasakult): Iti Mari Koovit, Sebastian Leon Pärtel, Markus Reinumäe, Elke Õunpuu, Kenert Hanson, klassijuhataja Käthriin Aasa, Ryan Aak, Lilianna Vridolin, Kenneth Pendis, Bayron Tubala, Andi Andresen.
Fotod: Sigrid Absalon

Sindi gümnaasiumi 1.a klass. Esimene rida (vasakult): Joel Tilk, Eliise Metsalu, Mia-Emilia Vahtra, Eva Elysia Puust, Heleene Roomere, Sofia Teesalu, Nora Seits, Iiris Sinisalu. Teine rida (vasakult): Kristofer Pasieko, Marlon Prii, Edwin Buna, Keron Niidumaa, Elias Vahemets, Romeo-Ra Pirs, Kaarel Kullerkan, Karl Heinar Loos, Aron Arens. Klassijuhataja Tiia Heintalu.

Sindi gümnaasiumi 1.b klass (vasakult): Karl Herman Seepter, Elisabeth Rattasep, Mirtel Kaelep, Eliise Ionov, Meribel Aluste, Mari Lübik, Oskar Nõmm, Lucas Marcel Saare, Marii Schmidt, Kalev Kõlvart, Kadri Vaar, Tymofii Mukhin, Marie-Helene Huik, Aleksandr Kuritsõn, Keron-Marten Lang, Armin Holland. Klassijuhataja Merike Meidra.

1.k klass: Sander Juhanson, Lisandra Kammel. Klassijuhataja Annelii Alamaa.

Fotod: Sindi gümnaasium

Rõõmuraaket kooliteed

Tammiste lasteaed-alkkooli 1. klass. Esimene rida (vasakult): Diandra Susi, Daniel Martin Aaste, Jaan Leppnurm, Karmen Raidlepp, Anete Sutt, Ramil Saar, Evert Vender, Aron Sinikas, Remy Meidla, Laureen Lemmik, Emma Mirme, Victoria Simmo, Loreen Tšuškin, Valerija Prjadko, Emilia Kunder, Lenna Taluri. Teine rida (vasakult): Grit Vabrit, Harry Hunt, Braien Teder, Aron Kaer, klassiõpetaja Helen Eeskivi, Logan Valg, Vanessa Gurchiani, Ranol Amir Kivisalu, Benjamin Kepler.

Foto: Karmen Kärge

Tammiste lasteaed-alkkool kasvas veelgi suuremaks

HELEN EESKIVI
TAMMISTE LASTEAED-ALG-
KOOLI KLASSIÕPETAJA

Tammiste lasteaed-alkkool on kasvanud juba nii suureks, et koolist on saanud tuule tiibadesse meie esimene lend. 1. septembril võtsin veidi värelema südamega vastu 24 uut särasilmset õpilast. Neist osaga olin juba lasteaias tutvunud, kuid osa tuli

meile linna lasteaedades.

Meil on suur rõõm, et Tammiste kogukond on kasvanud juba nii suureks, et meie koolis on viimased aastad kõik klassid õpilasi täis ja väike maja jääb juba veidi kitsaks.

1. septembri aktusel oli saal täidetud õpilaste, õpetajate, lastevanemate ja teiste külalistega. Abivallavanem Priit Ruut soovis algavaks õppeaastaks jaksu ja tarkust. Meie direktor Oksana Laanemets rääkis oma kõnes liigu-

tava loo pisikesest tammetõrust, kellest kasvas tore väike puuke. Pisikest puud kurvas-tas, et ta ei olnud sama suur kui teised puud tema ümber. Soe päike aga kinnitas puule, et ka tema kasvab kord suureks ja tugevaks. Selleks on vaid vaja aega anda. Nii nagu ka meie esimese klassi lapsed võivad tunda end teiste kõrval veidi ebakindlalt ja väikestena, muutuvad ka nemad iga päevaga üha pikemaks, targemaks ja osavamaks. Tarkus tuleb ikka tasapisi. Tore-dat õppeaasta algust!

Sindi lasteaed alustas uut õppeaastat rõõmu ja loovusega

MARLEN REIMANN
SINDI LASTEAIA LIIKUMISÕPE-
TAJA

Esimese septembri hommikul täitus Sindi lasteaia hoov elevuse, naeru ja värviliste sügisnootidega. Lapsed ja õpetajad kogunesid mänguväljakule, et rõõmsalt üheskoos uut õppeaastat tervitada.

Pidupäeva avas direktor Kairi, kelle südamlilik tervitus pani kõiki meenutama lapsepõlve rõõmu, õppimise võlu ja hoolimise tähtsust. Seejärel kõlas üle hoovi lasteaia enda laul – helge ja ühtne tervitus uuele algusele, mida lapsed ja õpetajad kaasa laulsid. Laulu järel algas tõeline seiklus: lapsed said liikuda kuue toreda tegevuspunkti vahel, kus igatühes

ootas ees midagi erilist nii kehale, meelele kui hinge. Liikumispunktis kutsus õppealajuhataja Reine lapsi kriidiga tehtud seiklusrajale hüppama ja mängima. Hüpped ja keerutamisid tõid näole naeru ja tegid südame rõõmsaks. Kunstipunktis ootas sotsiaalpedagoog Lii värviliste paberkujudega. Lapsed liimisid plakatile vahtralehti, liblikaid, südameid ja teisi kujundeid. Nendest valmis ilus sügisene plakat, mis riputati lasteaia kunstikoridori. Meelepunktis, mida vedasid liikumisõpetaja ja Marlen ja muusikaõpetaja Karolin, astusid lapsed paljajalu läbi sambla, käbide, liiva, multši ja kiviklibu. See oli nagu looduses jalutamine otse lasteaia hoovis. Elamuse krooniks oli jalapesu, mis hellitas nii jalgu kui ka meelt. Loendamispunktis staadioni keskel ootas Rita rõõmsate seebi-mullidega. Laste ülesanne oli

püüda kinni viis mulli ja nii muutus mäng märkamatuks ka arvutamiseks. Arvamispunktis tegutsesid logopeedid Astrid Närep ja Astrid Puls. Lapsed raputasid ja katsusid salapäraseid üllatusmune ning püüdsid arvata, kas seal sees on kaerahelbed, riis, herner, sool või hoopis midagi muud. Lustakas nuputamine pani tööle nii käed kui ka pead. Kuulamispunktis juhendas direktor vaikset ja rahulikku hetke. Lapsed istusid seljast vastamisi matil, silmad kinni ja kuulasid muusikat. See aitas neil keskenduda, rahuneda ja helide maailma avastada.

Sindi lasteaia õppeaasta algus oli soe, loov ja meeldejääv – just selline, millest sünnivad ilusad mälestused. Suur tänu kogu meie toredale meeskonnale, kelle abiga see vahva päev teoks sai! Head uut õppeaastat kõigile väikestele ja suurtele Sindi lasteaias!

Jänesselja lasteaed alustab uut õppeaastat juubeliaasta egiidi all

AINA ALUNURM
JÄNESSELJA LASTEAIA
DIREKTOR

Jänesselja lasteaed alustab uut õppeaastat juubeliaasta egiidi all. 5. jaanuaril 2026. a saame tähistada lasteaia 50. sünnipäeva, sh on viimased 25 aastat lasteaed kandnud Jänesselja lasteaia nime.

Jänesselja on ajalooline nimi: 13. sajandist pärit Jänesselja (saksapäraselt Konzenhofi)

karjamõisa aladele, mis oli osa Sauga mõisast, on ehitatud meie lasteaed. Eesti kohanimeraamatus on öeldud, et nimi võiks lähtuda sõnast „jānes“, mis võis esineda ka isikunimena. Nii ongi Jänesselja lasteaia maskotiks kujunenud jānes, kes nii 1. septembri üritusel kui teistel tähtpäevadel lastele rõõmu pakub. Vanasõna ütleb, et jānest tuntakse jälgedest – nii anname meiegi, lasteaia meeskond, iga päev oma parima jätmaks positiivse jälje lapse arengu toetamisel ning igapäevatarkuste õppimisel. Vanasõna järgides – kui

pühad on, siis olgu pühad! – ja traditsioonilise üritusena toimub ka järjekordne laulu- ja tantsupidu.

Lasteaia eripära – rahvuslikkust – kanname edasi aasta teemana „rahvarõivas ruudus“, mille raames on varuks nii mõnigi üllatus. Jätkuval raamatuaastal soovime tähtsustada raamatut kui „vaimutoidu sahvrit“ (L. Seppel), et võiksime uhkusega öelda: „Rahvas algab raamatust.“ (H. Runnel). Juba teadmiste-päeval said lapsed tutvustada erinevate aabitsatega ja, oh üllatust, kohale oli tulnud ka aabitsakukki.

Ühiselt võetud aeg on kvaliteetaeg

KATRIN KOHJUS
SINDI GÜMNAASIUMI DIREK-
TOR

Eelmisel õppeaastal tegutsesid Sindi gümnaasiumis kolm koori XXVIII üldlaulupeole pääsemise nimel.

Kahel kooril – Sindi gümnaasiumi poistekooril ja mudilaskooril õnnestus ka suure laulukaare alla pääseda. Võimas emotsioon läbi sajuse ilma koos teiste lauljate ja tantsijatega rongkäigus Vabaduse väljakult laulukaare alla minna, laulda koos paljude laste ja noortega üle Eestimaa, süüa pika-pika lauaga taga laulupeosuppi tõi mudilaskoorile ja poistekoorile energia septembris startida taas uue hooga. Kolmapäeval, 10. septembril sõideti Valgeranda Sindi gümnaasiumi kooride stardilaagrisse. Laagris osales ka kooli naiskoor, kes seab samuti uusi eesmärke alanud hooajaks. Värskest Eesti Kultuurkapitali abiga soetatud Tori pruudi rahvarõivakomplektid kaunistavad meie naiskoori lauljaid järgnevatel kontsertidel. Uue kooslusena alustab uuest õppeaastast noormeeste an-

sambel. Loodame, et jõuluajal kuuleme meie kollektiividelt juba uusi kauneid laule ja paneme oma tubli panuse meie valla koorilaulutraditsioonidele. Täname meie koorijuhti Jelenat Kuvšinovat ning õpetajaid ja lapsevanemaid, kes toetavad oma laste koorilaulus osalemist või panustavad ise kooride tegevuses.

Enne üldlaulupidu oli Sindi gümnaasiumi juures tegutsemas aga veel üks tore ja tubli seltskond – Tori õpilasmaleva Sindi gümnaasiumi rühm. Tänu malevas-tele said mitmed tööd kooli juures tehtud. Muuhulgas sai sööklasine koridor uue heleda värvikatte, spordisaali mineva koridori aknalaad värvitud, suur majaesine lillepeenar hooldatud. Täname õpilasmaleva rühma juhti Kristi Soondrat, meie juhiabi Heleri Hansumäed, samuti töömehi Ando Albergi ja Jaak Küla.

Sindi gümnaasiumi õpetajad valmistusid augustis uueks õppeaastaks, osaledes ühiselt kahel koolitusel. Koolimajas toimus Kiusamisvaba Kooli praktiline koolitus, mille raames harjutasid õpetajad läbi erinevaid mänge, mis aitavad kiu-

samise lõpetamisele kaasa aidata. I, V ja VII klasside õpetajad, kes alanud õppeaastal oma klassides KiVa tunde annavad, tutvusid Kiusamisvaba Kooli tundide materjalidega ja valmistasid tunde ette. Koolituse viis läbi meie kooli KiVa-mentor ja KiVa-koolitaja Catre Hein. Teise augustikuise koolitusena oli õpetajatele Valgerannas Liikuma Kutsuma Kooli koolitus. Meie kool on ka selle programmi liitunud. Koolitaja Kristiina Vaikmets andis suures koguses ideid, mida meie õpilaste paremaks liikumiseks ja tundide põnevamaks muutmiseks kasutada. Koolitus oli väga praktiline, õpetajad kiitsid koolituspäeva ja olulisi ühiseid hetki. Kahe koolituspäeva kokkuvõtteks tõdesid õpetajad, et lisaks kahe päeva jooksul saadud väga headele praktikalistele teadmistele ja oskustele on koos veedetud aeg tõeline kvaliteetaeg.

Sindi gümnaasiumi pere soovib kõigile kooliga seotud inimestele toredat kooliaastat. Jääme ootama ühiselt koosveedetud hetki – meie koolimajas, koolikontsertidel, spordivõistlustel, kogupere ettevõtmistel ja mujal.

Noortevolikogu käis augustis Kihnus

EMILY RANDLO
TORI VALLA NOORTEVOLIKO-
GUGU ESIMEES

Augustikuus suundus noortevolikogu ühisele väljasõidule Kihnu saarele, et veeta koos üks meeldejäädav päev.

Päev algas elevusega, kui noored istusid ratastele ning asusid avastama Kihnu kau-

nist loodust. Sõit viis neid läbi männimetsade, mööda mereäärseid radu ja väikseid külasid. Vaated olid lummasid ja iga peatus pakkus uusi naudinguid. Kord avanes silme ette rahulik merelaht, siis jälle mõni käämuline metsatee ning vahel ka mängima kutsuv võrkpalli- või korvpalliplats.

Kui rattad olid kõrvale pandud, koguneti ühiseks grilliõhtuks. Õhtu möödus naeru ja maitsva toidu saatel,

vestlused kulgesid iseenesest ja kõigil oli mõnus olla. Pärast söömist suunduti sauna, kus saunaleil pakkus kosutust nii kehale kui vaimule.

Õhtu jooksul arutati ka tulevikuplaane ja mõeldi uutele ideedele, kuidas ühiseid ettevõtmisi edasi viia ja veelgi paremini koostööd edendada. Kuid kõige olulisemaks jäi siiski rõõm koosolemisest ja kindel tunne, et üheskoos on kergem suuri asju ellu viia.

Sindi kultuurisuvi oli kirju

KRISTEL REINSALU

TORI VALLA KULTUURIKESKUSE KULTUURIKORRALDAJA

Kui augusti keskpaigas pilk pihlapuu latva vi-sata ja seal juba puna-põskseid marju näha, on selge, et tuleb alustada möödunud kultuurisuve taga-sivaate kirjutamist. Tänavune suvi meid ei hellitanud. Ilmad olid jahedad ja heitlikud ning nii mõnigi sündmus tuli ümber panna uude kuube. Siiski sai Sindi kultuurisuvi päris kirju.

Alustame jaanipäevast. Ilm-taht, ilmselt suur Sindi fänn, otsustas vihmavalingud kin-ni keerata just õigeks ajaks ning aasta lühimat ööd käis Sindi lauluväljakul nautimas ligi 700 inimest. Tantsubänd Säde tõi vaatamata kiviklibu-sele põrandale lavaeise tantsurahvast täis ning DJ Meelis Sepp keerutas plaate, nagu homset polekski (ja võib-olla mõnele peolisele tunduski, et pole...). Eriline tänu läheb mängujuht Pille Amurile, kes on Sindi rahva seas ilmselgelt nagu popp rokkstaar – piisab ainult hüüdest „Mängime?“ ja plats täitub kiiremini kui allahindluste päev kohalikus supermarketis. Ehkki jaanilõkkest seekord kulda ei leitud, oli meil siiski Kree-ka pähklite kotid kaalumise võistlus, kus Rihard Krimses pööras oma täpsusega silmad pahupidi kõikidel konkurentidel. Kuidas ta seda tegi? Kas ta on salakaaluja? Kes teab... Nähes laste säravaid silmi ja huvi mänguplatsil Kristel Taela juhtimisel toimuva vastu, liiguvad mõtted paratamatult juba järgmise aasta jaanipäevast. Usun, et mitte keegi ei jäänud ka tühja kõhuga, sest restoran Fööniks ja toiduauto Leek olid väljas suurte jõududega.

Pärast suvepuhkust, 2. augustil, toimus Sindi kodukohvikute päev. Sel aastal avas oma ukseid tervelt 14 kodukohvikut, pakkudes külastajatele palju enam kui lihtsalt kohvi ja kooki – iga kodu jutustas oma lugu ja oli omanike nägu. Külastajate tagasiside oli üksmeelne: selline päev ühendab inimesi. See ei ole ainult toidu pärast. See on selleks, et kohtuda naabritega, kuulata lugusid, näha, kuidas teised elavad ja luua pärisühendusi. Sellest saab kogukond. Meelepärast leidis lastele, gurmaanidele ja nostalgiahuntidele. Mõnes kohvikus kõlas elav muusika, musitseerisid perepojad ja -tütred, külalised, teisel pakuti kodusiidrit, käsitöölimonaadi ning pillku püüdsid punased vaibad ja isegi autopõrnikas. Tuleval aastal jälle? Kindlasti,

Pulli kodukohvik.

Foto: Kristel Reinsalu

Andrus Albrechti kontsert Sindi kärestiku ääres.

Foto: Kati Põldroos

Marek Sadama kontserdile tulnud publik.

Foto: Kristel Reinsalu

sest arvestades osalejate rohkust ja positiivset meeleolu, võib kindel olla, et kodukohvikute päev on meie linnas oodatud traditsioon. Kes kord käis, see tuleb ka tagasi! Ja kes ei käinud... noh, nüüd siis tead, mida järgmisel aastal tegema pead! Õnneks leidub ka võõrustamishuvilisi. Kutsungi kõiki praegusi ja tulevase kohvikupidajaid üles avaldama oma eelistusi kodukohvikute päeva toimumise aja suhtes.

Sindi Suvemuusika, traditsiooniline kontserdisari aastast 2005, muusikaarmastajate vaimutoidu festival, toimus sellelgi aastal. Kolm pühapäeva pärastlõunat, iga ühel oma nägu ja hää. Esimene lummas kohtumine oli Marek Sadama ja Tõnu Laikrega, kes viisid kuulajad ennastunustavale inimeseks olemise rännakule. Mareki lustakad vahepalad aga töid meelehärduksesse naerupisara! Kuulajaid oli väga palju ja erinevaist paigust üle kogu Eesti ning jälle soosis meid

ilm! Teise kontserdiga tähistas Sindi suurepärase ansambel La-De-Da (ei, see pole uus jäätisesort, vaid meie oma ansambel, kes pani Jeff Christie laulud kõlama eesti keeles) oma 25. sünnipäeva. Suur koosseis tagas bändile väga hea muusikalise kõla. Palju õnne, La-De-Da! Jätkake veel vähemalt teise veerandsajani! Kolmanda kontserdiga näitasid Sindi muusikakooli õpilased ja õpetajad, et nad on uueks kooliaastaks valmis, pillilaagris õpitu kanti ette suure kire ning õhinaga. Koosmusitseerimine loob hea ansambli tunde ning iga pill ja mängija omab kooskõlas suurt tähtsust. Meisterlikult kokku pandud mõnus repertuaar toob alati saali palju kuulajaid. Täname südamest toiduautot Leek, kes soovijatele kõikidel kontsertidel süüa ja juua pakkus ning kohtumiseni järgmisel Sindi Suvemuusikal, augustis 2026!

Nii hästi ei läinud aga filmiööga Sindi laululaval, kus populaarse noortefilmi

„Fränk“ vaatamiseks kohale tulnud üle 300 huvilise ennat kõikvõimalike vahenditega paduvihma eest kaitstes siiski ilmaoludele alla vanduma ja poole filmi pealt koju tagasi minema pidid. Tehnika ligu-nes kiiresti läbi, filmiapaadi silmast hiigelsuure ekraanini jõudva valgusvihu sees tantsis vaid miljon vihmapiiska, moodustades koos hallide äikesepilvedega suurepärase vaatamängu! Kahjuks ei võimaldanud välikino tegijate tihe graafik filmi näitamist korrata ja sisetingimustes filmi näitamiseks ei ole Sindi seltsimajal veel tehnilist võimalust. Kuid loodetavasti saab see peagi olema!

Augusti viimasel päeval, pisut plaaniväliselt, kuid väga plaanipärase võluga, süttisid muinastuled ka Sindi kärestiku ääres. Kärestik on meil imeline kontserdipaik, mis tõi rahvast kohale nii lähedalt kui kaugelt. Kelle muusika sobinuks tarkusepäeva eelsesse suurepärase ilmaga õhtusse paremini kui Andrus Albrecht alias Bonzo loodu! Parafraaserides Ene Michelise kirjutatud „Sindi kooli laulu“ sõnu: „...ta ümber kuulajaid võis olla mitu-mitusada...“. Tellis ju Bonzo ise vaimustunult publiku taustal „selfi“, et oma rohket kuulajaskonda reklaamida! Kes soovis suveõhtus mõnusalt kohvikus istuda ja head sööki-jooki nautida sai, võlgneb tänu Mart Nõmme kohvikutiimile. Kuulajate tagasiside ja käepigistuste järgi otsustades õnnestus Sindi esimene kärestikukontsert suurepäraselt!

Sindi kultuurisuvi on olnud nagu hea kodune kom-pott (või hästi kõlav ansam-bel). Meil on jaanituled, kohvikud, kontserdid ja muinastuled ning kõige selle keskel inimesed, kes loovad päris hetki.

Nüüd, kui koolilapsed on juba peaaegu terve kuu koolipingis mõnulenud, kutsub Tori valla kultuurikeskus teid sügistalvise hooaja üritusi külastama. Tulge, vaadake, kuulake, aplodeerige või lihtsalt olge – teeme seda kõike teie pärast ja teile! Kohtumiseni järgmisel suvel! Või noh... juba varem.

SINDI SELTSIMAJAS
TEISIPÄEVAL, 14. OKTOOBRI
KELL 19.00

MÄLUMÄNG

Tori valla
mälumängusarja SATS
viienda hooaja
esimene voor

Rohkem infot telefonil 522 8319

Tori valla mälumäng SATS ootab uusi ajuragistajaid!

ENE MICHELIS

TORI VALLA RAAMATUKOGU
DIREKTOR

Eestimaal kasvab mälumängude populaarsus, mistõttu on eriti uhke alustada Tori vallas juba viiendat SATSi hooaega.

Ees ootavad mõned uuendused, mis võivad vajada harjumist, kuid lisavad kindlasti vürtsi. Edaspidi hakkavad kõik mänguõhtud toimuma Sindi seltsimaja suures saalis. Sellel on kaks põhjust – esiteks soovisid osad mängijad seda ise ja teiseks mahub sinna rohkem võistkondi, mis pakub ruumi ka uutele tulijatele.

Kõik teadmishimulised, kellel on side Tori vallaga, on oodatud liituma. **Iga kuu**

teisel teisipäeval kell 19 toimuvad mänguõhtud on avatud kõigile registreerunud võistkondadele. Meeskonnad koosnevad viiest liikmest, vanusepiirangut ega osalustasu pole. Osalised võivad kaasa võtta oma lemmiksnäkid ja -joogid. Korraldajad pakuvad teed ja Alla Kogikõõgi maitsvaid küpsiseid.

Jätkame traditsiooni, kus külalisesineja esitab ühe küsimuse. Samuti saab voorus viimasele kohale jääv tiim valida teema, mille kohta esitatakse järgmisel korral üks küsimus.

2025. aastal toimuvad voorud järgmistel kuupäevadel: 14. oktoober, 18. november (kolmas teisipäev) ja 9. detsember. Kõik vajalik info, sealhulgas tulemused ja fotod, on endiselt leitavad SATS-i Facebooki lehel. Info ja registreerimine ene.michelis@tori-vald.ee või telefonil 522 8319.

TORI VALLA RAAMATUKOGUDE LAHTIOLEKUAJAD

Are raamatukogu

Are huvikeskuses T, N 11–18, K, R 14–18, L 10–14
Are koolis K, R 10–13

Sauga raamatukogu

T–R 11–18; L 10–14

Sindi raamatukogu

E 11–18; T–R 10–17; L 10–14

Suigu raamatukogu

E 15–19; T–R 11–17

Tori raamatukogu

Tori sotsiaalmajas
T, K, R 10–17; L 10–14
Neljapäeviti raamatukogu-tunnid Tori koolis ja lasteaias

Urge raamatukogu

T 14–18

Tammiste väliteenindus-punkt

K 9–15; N 9–17

Diablo Cup 2025 võitis Tori Põrgulised.

Foto: Aaron Saar

Diablo Cup 2025 võit tuli Torisse

AHTO SAAR
TORI SPORDIKLUBI

Juba traditsiooniliseks saanud jalgpalliturniir Diablo Cup toimus sel aastal 6. septembril Tori põhikooli kunst-muru jalgpallväljakul.

Formaat nägi ette, et registree-runud kuus meeskonda mängivad kõik omavahel läbi ning paremusjärjestuse otsustab kogutud punktide arv. Kohale tulid FC Kõo, Poseidon JK Harrastajad, SK Tünamo, Kivipallurid ja kaks Tori Põrguliste meeskonda. Suurepärase suveilmaga mängitud turniiri kolmanda koha karika ja medalid said külalised FC Kõo meeskonnast. Esime-

se koha selgitamiseks tuli aga kasutusele võtta penaltiseeria, sest Tori Põrguliste esimesel meeskonnal ja Poseidoni JK-l olid kõik näitajad viigis. Omavaheline mäng 0:0, löödud väravad ja väravate vahe, kõik näitajad samad. Tulisest penaltiseeriast väljus seekord võitjana kodumeeskond Tori Põrgulised tulemusega 6:5.

Parima väravavahi tiitliga sai tunnustatud Tori meeskonna puurilukk Aivo Akkus ning parima väljakumängija tiitli pälvis Poseidoni klubi pallivõlur Andrii Petrushenko.

Vilemehed ja kohtumõistjad turniiril olid Leo Rõõmsaar ja Taavi Tamm. Tänu neile õiglase vile eest.

Tänu Tori vallale ja Tori põhikoolile, kes sellele sündmusele öla alla panid.

Muudatused Tori valla spordirajatiste hinnakirjas ja broneerimises

Alates 1. oktoobrist 2025 hakkab kehtima uus Tori valla spordirajatiste kasutamise hinnakiri. Samal päeval hakkab kogu spordirajatiste broneerimine toimuma kodulehel lydian.ee/torivald.

See aitab vältida topeltbroneeringuid ning teeb süsteemi läbi-paistvamaks – kõik näevad, mis on broneeritud ja mis vaba.

Sindi gümnaasium

- võimla – 20 eurot tund;
- naturaalmuruväljak – 10 eurot tund;
- kunstmuruväljak – 15 eurot tund;
- maadlusaal – 4 eurot tund;
- jõusaal – 10 eurot kuu (kuukaart);
- saun – 6 eurot kord.

Tori põhikool

- võimla – 20 eurot tund;
- kunstmuruväljak – 15 eurot tund;
- jõusaal – 10 eurot kuu (kuukaart);
- saun- 6 eurot kord.

Are huvikeskus

- võimla – 10 eurot tund.

Sauga teenuskeskus

- võimla – 15 eurot tund;
- jõusaal – 10 eurot kuu (kuukaart).

Kõikide spordirajatiste (v.a jõusaalid, maadlusaal ja saun) kasutamisel kehtib Tori valla elanikele, Tori valla spordiklubidele ja Tori valla elanikele treeninguid korraldavatele spordiklubidele soodustus 50%. 1.-9. klasside õpilastel on kõikide jõusaalide kasutamine tasuta. Noortele gümnaasiumiealistest kuni 26. eluaastani kehtib jõusaali kasutamisel 50% hinnasoodustus. Küsimuste korral pöörduda: Raimo Koger, tel 521 8455.

Are Pargijooksude sari tõi rajale ligi 200 jooksjat

ANNE-LIIS MAASING
ARE SPORDIEDENDAJA-AD-MINISTRAATOR

Mais, juulis ja augustis toimus Are Pargijooksud 2025 jooksusari, mis tähistas juba 11. hooaega. Kolme etapi peale oli rajal kokku 192 jooksusõpra – alates kõige pisematest mudilastest kuni kogenumate spordiharrastajateni. Mõned pered tulid rajale koguni mitme põlvkonnaga, mis näitab ürituse kogukondlikku ja ühendavat väärtust.

Toimus traditsiooniline mudilastejooks ning distant-sid pikkusega 1,8 km ja 3,6 km – igas stardigrupis jagus rõõmsat elevust. Are Pargijooksud pakuvad mõnusat

Are Pargijooksud ühendavad põlvkondi.

Foto: Pille Kuusik

võimalust üheskoos liikuda, sportlikult aega veeta ja enast proovile panna.

Suur tänu kõigile, kes kaasa löid – jooksjatele, vabahtlikele, kes aitasid üritust kohapeal korraldada, ja pealtvaatajatele, kes sportlasi ergutasid!

Peale autasustamist oli loosimine kõigi vahel, kes osalesid kõigil kolmel etapil. Mudilasi rõõmustasid XS Mänguasjade kinkekaardid, täiskasvanuid aga Kaubamaja ja Rademari kinkekaardid. Seekordne peaauphind – sajaeurone Rademari kinke-

kaart – tõi õnnelikule võitjale eriti suure rõõmu.

Järgmine kohtumine ootab juba kevadel, kui startib Are Pargijooksud 2026 esimene etapp!

Üritust toetasid Tori valla valitsus, Pärnumaa spordiliit ja MTÜ Terve Are.

Čiurlionisega laia maailma

JAAN KRINAL
SINDI LAULUKOORI LAULJA

KRISTEL REINSALU
SINDI LAULUKOORI DIRIGENT

Kevadel tuli Sindi laulukoorile huvitav pakkumine osaleda projektis „Čiurlionise laulusild“.

Kuna tänavu möödub 150 aastat Leedu suure kunsti- ja muusikageeniuse Mikalojus Konstantinas Čiurlionise (22.09.1875–10.04.1911) sünnist, on 2025. aasta Leedus kuulutatud Čiurlionise aastaks. Projekti eesmärk oli tutvustada Čiurlionise muusikat ja rahvalauluseadeid Lätis, Eestis ja Soomes. Lisaks Sindi laulukoorile osalesid Bauska kultuurikeskuse segakoor Mežotne Lätist ja kammerkoor Idun Helsingist. Koorid õppisid selgeks leedukeelsed Čiurlionise seadud leedu rahvalaulud, mida esitati koos kooriga Con Moto. Ühiskontserdid toimusid Bauskas, Tori kirikus, Raeküla Vanakooli keskuses ja Helsingis.

Järgmisel päeval oli meil koos Con Motoga kaks kontserti. Esimene toimus hommikupoolikul Tori kirikus. Kontserdielamusele aitas kaasa kiriku hea akustika ja laulud kõlasid südantlii-

mitte selgeks kolm laulu: „Oi giria, giria“, „Oi lekia, lekia“ ja „Sejau ruta“. Avastasime, et leedu keel on ikka väga keeruline ja seda just hääldamise osas. Con Moto dirigent Audronė Stepankevičiūtė luges, salvestas ja saatis meile laulude leedu-keelse häälduse ning nende abil püüdsime saavutada, et meie laul kõlaks päriselt ka leedu keeles. Ka Leedu rahvalaulude helikeel erineb Eesti rahvalauludest oluliselt, mistõttu oli õppimine vaeva nõudev, kuid huvitav.

23. augustil saabus Con Moto koor Sinti. Esmalt pakusime neile Sindi seltsimajas mõnusa õhtusöögi ja siis toimus ühisproov. Con Moto koori dirigent ja lauljad olid väga üllatunud – selgus, et olime oma ülesandega väga hästi hakkama saanud. Laul kõlas ja tundus, et isegi külalised said meie hääldusest aru!

Järgmisel päeval oli meil koos Con Motoga kaks kontserti. Esimene toimus hommikupoolikul Tori kirikus. Kontserdielamusele aitas kaasa kiriku hea akustika ja laulud kõlasid südantlii-

mitte selgeks kolm laulu: „Oi giria, giria“, „Oi lekia, lekia“ ja „Sejau ruta“. Avastasime, et leedu keel on ikka väga keeruline ja seda just hääldamise osas. Con Moto dirigent Audronė Stepankevičiūtė luges, salvestas ja saatis meile laulude leedu-keelse häälduse ning nende abil püüdsime saavutada, et meie laul kõlaks päriselt ka leedu keeles. Ka Leedu rahvalaulude helikeel erineb Eesti rahvalauludest oluliselt, mistõttu oli õppimine vaeva nõudev, kuid huvitav.

Järgmisel päeval oli meil koos Con Motoga kaks kontserti. Esimene toimus hommikupoolikul Tori kirikus. Kontserdielamusele aitas kaasa kiriku hea akustika ja laulud kõlasid südantlii-

mitte selgeks kolm laulu: „Oi giria, giria“, „Oi lekia, lekia“ ja „Sejau ruta“. Avastasime, et leedu keel on ikka väga keeruline ja seda just hääldamise osas. Con Moto dirigent Audronė Stepankevičiūtė luges, salvestas ja saatis meile laulude leedu-keelse häälduse ning nende abil püüdsime saavutada, et meie laul kõlaks päriselt ka leedu keeles. Ka Leedu rahvalaulude helikeel erineb Eesti rahvalauludest oluliselt, mistõttu oli õppimine vaeva nõudev, kuid huvitav.

23. augustil saabus Con Moto koor Sinti. Esmalt pakusime neile Sindi seltsimajas mõnusa õhtusöögi ja siis toimus ühisproov. Con Moto koori dirigent ja lauljad olid väga üllatunud – selgus, et olime oma ülesandega väga hästi hakkama saanud. Laul kõlas ja tundus, et isegi külalised said meie hääldusest aru!

Järgmisel päeval oli meil koos Con Motoga kaks kontserti. Esimene toimus hommikupoolikul Tori kirikus. Kontserdielamusele aitas kaasa kiriku hea akustika ja laulud kõlasid südantlii-

Järgmisel päeval oli meil koos Con Motoga kaks kontserti. Esimene toimus hommikupoolikul Tori kirikus. Kontserdielamusele aitas kaasa kiriku hea akustika ja laulud kõlasid südantlii-

sama kavaga, mis Toris. Vastuvõtt oli soe ja publik rohkearvuline. Piia Karro-Selg koos abilistega oli katnud laua ja pakkus meile pärast kontserti seljankat. „Ei ole ammu nii head seljankat söönud“, kõlas Sindi koorilauljate üksmeelne otsus!

Kuna Con Moto pidi järgmise päeva varahommikul sõitma edasi Helsingisse, jäi kooride omavaheline suhtlus seekord lühikeseks. Kuid laulusõbrad tegid meile ettepaneku osaleda 2026. a kevadel nende koorifestivalil! Mõte on idanema pandud ja lubadus reisiraha koguma hakata antud. Vaatame, kuidas asjad kujunevad!

Lõpetuseks võib öelda, et oli raske, kuid tulemus sai väga hea.

Rahvusvahelise kooriprojekti „Čiurlionise laulusild“ korraldas ja viis läbi kammerkoor Con Moto. Projekti rahastasid Leedu Kultuurinõukogu, Elektrėnai kohalik omavalitsus ja Vievis kultuurikeskus. Täname oma koori poolt südamest ka Tori valla kultuurikeskust, kes külaliste vastuvõtmist toetas.

Lapsed ja noored on oodatud karatetrenni

Spordi- ja huvikool Daigo kutsub lapsi ja noori karatetrenni. Treeningud toimuvad Sindi gümnaasiumis teisipäeviti ja neljapäeviti kell 17.15. Treeninguid juhendab sensei Rein Rebane,

kellel on Eesti olümpiakomitee 6. taseme vanemtreeneri kutse ja pedagoogiline magistrikraad, 4. astme must vöö ning üle 20 aasta treeneristaaži.

Miks õppida karated?

Karate rõhutab enesetäiusta-

mist, iseloomu arendamist ja vägivallatust ning õpetab tulema toime erinevate olukordadega, kasutades peamise relvana mõistust.

Karates omandatud ausus, enesekontroll, keskendumisoskus ja distsipliin võivad positiivselt mõjutada õpilase õppeedukust.

Karated võib pidada üheks

parimaks iseloomu ja väärtuskasvatuse kooliks.

Karate ühendab vaimse/hingelise arengu, moraalne arengu ja füüsilise arengu – need on eristatavad ja omased ka traditsioonilistes haridussüsteemides.

Kes soovib, see proovib!

TERVE TORI 2025

12.OKT. KELL 15.30 Tori võimlas

Rühmatreeningute õhtu
studio TantsuGeen treeneritega

CLUB FREESTYLE
- REGINA TEINO
CLUB FREESTYLE ON KAASAEGNE JA TANTSUARMASTAJATE SEAS TOHUTUT POPULAARSUST KOGUNUD TANTSUSTIIL, MILLES PÕIMUVAD ELEMENDID PALJUDEST ERINEVATEST TANTSUSTIILIDEST NAGU BREAK-BEAT, HOUSE, HIP-HOP, JAZZ, SHOWTANTS JNE. CFS ON KLUBITANTS, MIS ANNAB HEAD ENERGIAT JA PAREMA FÜÜSILISE VORMI.

JUMPING
- KRISTA VOLKOVA
JUMPING ON INTENSIVNE JA DÜNAAMILINE FITNESSTREENING, KUST SAAB KORRALIKU POWER-LAKSU. JUMPINGUT VIAKSE LÄBI SPETSIAALSelt VALJA TÖÖTATUD PROFI BATUUTIDEL. TREENING ON KOMBINEERITUD KARDIO- JA LIHASTREENINGUST, MISTÖTTU ON INTENSIVSUS LÄBI TREENINGU VAHELDUV.

AKROBAATIKA
- VELLO VAHER
VELLO TREENING SEOS ERINEVAID AKROBAATIKAELEMENTE JA -STIILE, LÄHTUVALT OSALEJATE VÕIMETEST.

OSALEMINE 10 EUROT.
NOORTELE PÕHIKOOI LÕPUNI TASUTA.
INFO JA REGISTREERIMINE:
TORISPORDIKLUBI@GMAIL.COM, TEL. 56910009

Tori vald

OSALEMINE 10 EUROT.
NOORTELE PÕHIKOOI LÕPUNI TASUTA.
INFO JA REGISTREERIMINE:
TORISPORDIKLUBI@GMAIL.COM, TEL. 56910009

RAHVUSVAHELISELE MUUSIKAPÄEVALE PÜHENDATUD

SALONGIKONTSERT

SINDI SELTSIMAJAS, 1. oktoobril 2025, kell 17.30

Esineb ANU TAUL
Kontsert on TASUTA

Kontserdile eelneb
1. oktoobril kell 16.00
Anu Tauli maalide näituse
„Muusikamaal“ avamine
Sindi raamatukogus.

muusika

TORI VALLA KULTUURIKESKUS

Sauga Mustas Majas

KADI LAULUSTUUDIO

Ootame laulma 4-7 aastaseid lapsi!
Esimene kohtumine:
13. oktoobril kell 16.30

Täpsem info: ksepp67@gmail.com

TORI VALLA KULTUURIKESKUS

AEG MAHA, KODUST VÄLJA

TORI SOTSIAALMAJAS
07.10.2025
kell 18.00-20.00

VAJALIK EELREGISTREERIMINE

529 7216 AVE

LOOME

VILDIME

JUHENDAB DAISI LORENTS

OSALEMINE 14€

Toetab Tori Vallavalitsus

Tori rahvamajas

kolmapäeval, 1. okt. 2025
kell 19

RAHVUSVAHELISE MUUSIKAPÄEVA

TÄHISTAMINE
IMELISE SALONGIÕHTUGA

ESINEVAD
LAURA JUNSON
JA **ERKO NIIT**

TASUTA!
Avatud kultuurikohvik!

TORI VALLA KULTUURIKESKUS

muusika

TORI SOTSIAALMAJA
TORI RAAMATUKOGU
KUTSUUVAD KÕIKI

Tund raamatute maailmas

21. oktoobril kell 10
TORI SOTSIAALMAJAS

“Aino Pervik ja tema pere”

TORI VALLA KULTUURIKESKUS

Teater TRET esitleb.
Neil Simon
VEIDER PAAR
Tõlkija: Hannes Villemson

SINDI SELTSIMAJAS

Etendus
24. oktoobril 2025
kell 19

Osades: Piret Dreimann, Kristi Tohv, Marge Anai, Annika Para, Annikki Poom, Klaarika Lemets, Eha Sääde, Ave Aaslaia, Kristjan Kullerkan ja Margus Usin

Etendus on kahes vaatuses ning kestab 2 tundi ja 30 minutit (koos vaheajaga).
Esietendus: 13. juuni 2024

Pilet 10.-
Avatud on teatrikohvik!

Teater TRET

Piletid müügil tund enne algust kohapeal.
Broneerimine tret.broneeringud@gmail.com
Info 5683 6557

TORI VALLA KULTUURIKESKUS

Eesti Raamatu Aasta 2025

Anu Tauli
portreemaalide näitus
„MUUSIKAMAAL“

1.10. - 30.10.2025
Sindi raamatukogus

TORI VALLA KULTUURIKESKUS

Kas tahad tulla meiega -
soprani, tenori ja bassiga
Sindi koori laulema?
Me laul on tugev mahlane,
käib üle aastasadade...

Olete oodatud kolmapäeviti kell 19.00
Sindi seltsimajja kooriproovidesse!
Info 53424350, Aino

TEATED

SINDI SOTSIAALTÖÖKESKUSES alates 2. oktoobrist EAKATE VÕIMLEMINE igal teisipäeval ja neljapäeval kell 12. KUULMIS-NÕUSTAJATE vastuvõtt 6. okt kell 12. Tehakse kuulmisteste ja antakse nõu kuulmistervise osas, teostatakse kuulmisaparaadi hooldust. Osalustasu 5 eurot, registreerimine tel 5557 1298 ajavahemikus 14.30–16.00. 15. oktoobril PEDIKÜÜR, 16. oktoobril JUUKSUR, registreerimine tel 5569 5546 (Anu)

TORI SOTSIAALMAJAS JUUKSUR 2. ja 24. oktoobril, registreerimine tel 5340 8603. MANIKÜÜR/PEDIKÜÜR, 14. oktoobril. Registreerimine tel 529 7216

Mait Rebase LOODUSRAVIRAAMATUD on müügil Are Meierei poes.

HOOLDUSNIITMINE ja kraavide hooldus, platsidel niitmine. Metver OÜ, tel 5809 4440

KORSTNAPÜHKIMINE ja kütteseadmete remont. Korstnapühkimise akti vormistamine. Tel 5602 9960

Ostan kõiki TOYOTA marki sõidukeid! Tel 5896 1576

Kogemustega EHITUSMEES ehitab-remondib. Tel 5552 1380

Teostame renoveerimis- ja ÜLDEHITUSTÖID. Garantii 2 aastat. Tel 5627 6785

KORSTNAPÜHKIJA Kalev. Litsentsi nr 151029. Helista 552 2759

STATISTIKA

1.–31. augustil 2025 sündis 8 last. Suri 11, lahkus 51 ja saabus 47 inimest.
1. septembri 2025 seisuga on vallas 12 595 inimest, neist 6207 meest ja 6388 naist.

MEIE HULGAST ON LAHKUNUD

Laine-Eliise Aluste	07.05.1932–24.08.2025
Jaan Heinsoo	12.05.1936–26.08.2025
Leili Soll	27.03.1939–23.08.2025
Jüri Bollverk	30.09.1940–15.08.2025
Enn Tamme	06.12.1952–09.08.2025
Ahti Rohtla	01.04.1953–15.08.2025
Vladimir Jakovlev	03.08.1953–28.08.2025
Keto Tõnismäe	25.09.1963–10.08.2025
Jaan Randmaa	20.08.1965–04.08.2025
Tarmo Lumera	21.07.1972–11.08.2025
Allan Vaarik	15.12.1992–03.08.2025

KATUSTE PESU JA VÄRVIMINE

- ✓ Hooldus nii kivi-, plekk- kui eterniitkatustele
- ✓ Katus säilib kauem ja maja saab värske välisilme

TAMMISTE LASTEAE-ALGKOOLI SAALIS
TEISIPÄEVITI KL 11.00-12.00

toimub kodustele väikelastele

PÕNNIKOOL

Lisainfo ja registreerimine:
margelumisalu@gmail.com,
tel 55 621 877

Tori Valla Teataja

Väljaandja: Tori vallavalitsus
Address: Pärnu mnt 12, Sindi,
Tori vald, 86705 Pärnumaa
E-post: tori@torivald.ee

Toimetaja: Piia Salundi, tel:
5855 7158,
e-post: ajaleht@torivald.ee

Küljendus: Harjumaa
Ühinenud Meedia,
trükk: AS Printall

Leht ilmub üks kord kuus.
Tiraaž on 5581 eksemplari ja see jagatakse Tori valla postkastidesse tasuta.

Toimetuse ootab kaastöid ja reklaame e-posti aadressile ajaleht@torivald.ee 8. kuupäevaks.
Toimetusel on õigus vajadusel kaastöid lühendada ja redigeerida.
Toimetus ei vastuta kuulutuste sisu eest.

VASTSÜNDINUD VALLAKODANIKUD

Leonhard Riis	31.07.2025
Marita Juss	21.08.2025
Elisabeth Kiviste	24.08.2025
Elli Luna Laanoja	26.08.2025
Oliver Sebastian Rosar	27.08.2025

Kolmapäeval, 8.10 kell 11.00
Sauga Mustas Majas

VÄÄRIKATE HOMMIKU-KOHV

Saame koos laulda, tantsida ja naerda.

Külla tuleb väga lõbus
löötsa- ja laulumees Moostest
Henrik Hinrikus.

Päevajuht Ille Palusalu Haapsalust

Kohvilaud

PILET 5€

Info Vilja Alamaa tel 5105498

TÜDRUKUD TRENNI!

2016–2019 E, K 17:30, Sindi
gümnaasiumi staadion

Oodatud on ka 2015–2014
jalkahuvilised tüdrukud

1.kuu on tasuta

Võta meiega ühendust:
sandra@jkiposeidon.ee

NÄITUSED TORI VALLA RAAMATUKOGUDE OKTOOBRI

Are raamatukogus Tiit Lehiste maalinäitus „Ma näen sind“

Sauga raamatukogus Pärnu fotoklubi näitus

Sindi raamatukogus Anu Tauli portreemaalide näitus „Muusikamaal“

Suigu raamatukogus kuni 15. oktoobrini Kai Brauni maalide näitus

SÜNDMUSTE KALENDER

Pühapäeval, 28. septembril

Kell 14 JUMALATEENISTUS Tori kirikus.

Kolmapäeval, 1. oktoobril

Kell 17.30 rahvusvahelisele muusikapäevale pühendatud SALONGIKONTSERT Sindi seltsimajas, esineb Anu Taul. Tasuta!

Kell 19 SALONGIÕHTU rahvusvahelise muusikapäeva tähistamiseks Tori rahvamajas. Esinevad Laura Junson ja Erko Niit. Tasuta! Avatud kultuurikohvik.

Kolmapäeval, 8. oktoobril

Kell 11 VÄÄRIKATE HOMMIKU-KOHV Sauga Mustas Majas. Esineb löötsa- ja laulumees Henrik Hinrikus, päevajuht Ille Palusalu. Pilet 5 eurot. Info tel 510 5498.

Reedel, 10. oktoobril

Kell 20 LÕIKUSPIDU Tori rahvamajas. Tantsuks mängib Raen Väikene. Pilet kuni 3. oktoobrini 10 eurot, kohapealt 15 eurot. Info ja laudade broneerimine argo.juske@torivald.ee. Maja poolt kohv, lauapealse eest hoolitseb igaüks ise.

Laupäeval, 11. oktoobril

Kell 17 Go Big Or Go Home: Jarno suur õhtusöök / Shannon Sindi seltsimajas. GURMEEÕHTUSÖÖK ja KONTSERT. Vaata lisa torikultuur.ee.

Pühapäeval, 12. oktoobril

Kell 15.30 TERVE TORI 2025 rühmatreeningute õhtu Tori võimlas stuudio TantsuGreen treeneritega: club freestyle, jumping, akrobaatika. Osalemine 10 eurot, noortele kuni põhikooli lõpuni tasuta. Info ja registreerimine: tori.spordiklubi@gmail.com ja 5691 0009.

Teisipäeval, 14. oktoobril

Kell 19 MÄLUMÄNGUSARJA SATS I voor Sindi seltsimajas. Info ja registreerimine ene.michelis@torivald.ee või telefonil 522 8319.

Reedel, 17. oktoobril

Kell 19 Kuressaare teatri ETENDUS „Üksildane lääs“ Sindi seltsimajas. Pilet 25 eurot saadaval Piletimaailmas, Pileti-keskuses ja Sindi seltsimajas. Gruppidele soodustus!

Teisipäeval, 21. oktoobril

Kell 10 TUND RAAMATUTE MAAILMAS „Aino Pervik ja tema pere“ Tori sotsiaalajas.

Reedel, 24. oktoobril

Kell 19 TRET Teatri ETENDUS „Veider paar“ Sindi seltsimajas. Pilet 10 eurot müügil tund enne algust kohapeal. Broneerimine tret.broneeringud@gmail.com. Info tel 5883 6557. Avatud teatrikohvik!

Pühapäeval, 26. oktoobril

Kell 16 TRET Teatri ETENDUS „Veider paar“ Tori rahvamajas. Pilet 10 eurot müügil tund enne algust kohapeal. Broneerimine tret.broneeringud@gmail.com. Info tel 5883 6557. Avatud teatrikohvik!

Laupäeval, 1. novembril

Kell 19 KOMÖÖDIAÕHTU „Loll on raske olla ikka“ Sindi seltsimajas. Esinevad Rohke Debelakk, Margo Mitt ja ansambel „Minu isa oli ausus ise“. Piletid Fientast: fienta.com.

Vaata lisa: uudised.torivald.ee/sundmused

SILMADE KONTROLL JA PRILLIDE MÜÜK

20. oktoobril alates kella 10.00
TORI SOTSIAALMAJAS
27. oktoobril alates kella 10.00
SINDI SOTSIAALTÖÖKESKUSES
Etterregistreerimine (kell 9–16)
telefonil **5323 2454**
*kuivasilmatest
*silmarõhu mõõtmine
*optilised päikeseprillid

Silmade kontroll 25€, prillistjale TASUTA!

JOOGATREENINGUD SUIGUS

Alustame 29. sept kell 18 täiskasvanute joogatreeningutega. Treenerid Marge ja Toomas Öunap. Osavõttu 8 eurot ühe treeningu eest. Kaasa joogamatt.

Info suiguraamatukogu@torivald.ee või 5662 5200

ARE NÄITETRUPP KUTSUB

Kui sul on olnud mõttes, et võiks proovida näitlemist, siis ongi tulemas õige aeg ja koht – tule Are näitetrupi vahvasse seltskonda!

Infot saad kultuurikorraldaja Vilja Alamaa käest tel 510 5498.